

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΚΕ'

ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19

1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1948

ΑΡΙΘ. 9—10

ΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

† *Μητροπολίτου Λαρίσης Δωροθέου* Ἐκκλησία καὶ ἀσθε-
νεῖς.—*Π. Ν. Τρεμπέλα* Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου,
Πῶς καθώρισαν τὴν ἔννοιαν τῆς σιμωνίας οἱ ἱεροὶ
κανόνες (Β').—*R. v. Wadham* Τὰ συνέδρια
Λάμπεθ καὶ Ἄμστερνταμ.—*Σωτηρίου Ἀγαπη-
τίδου* Ὑφηγητοῦ τοῦ Παν/μίου, Charles Gide (τέ-
λος).—*Δαμασκηνῶ Στουδίτου* († 1577) Εἰς τὴν πα-
ραβολὴν τοῦ τελῶνου καὶ φαρισαίου.—Πρεσβυ-
τέρου *Ἰωάννου Σπ. Ράμφου* Ὁ ἅγιος Γεράσιμος ὁ
Ἰορδανίτης.—Διατάγματα περὶ συγχωνεύσεως ἐνο-
ριῶν Ἰ. Μητροπόλεων Μυτιλήνης, Τριφυλίας· Ὀλυμ-
πίας, Κίτρους.—*Παρατηρήσεων στήλη*: Οἱ δὲ ἄλλοι,
ποῦ;.—Τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου.—Τὰ ἑλλη-
νικὰ σχολεῖα τοῦ Ἐξωτερικοῦ.—Ὁ πολυθρόλυτος.
—*Χρονικά*.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΘΕΝΕΙΣ

Ὅχι μόνον πτωχοὺς καὶ ἀδυνάτους, τυφλοὺς,
χωλοὺς πρέπει κατὰ τὴν διαταγὴν τοῦ Κυρίου νὰ
φέρῃ ὁ ὑπὲρ τῆς εἰς τὸ μέγα δεῖπνον. Ὁ Υἱὸς τοῦ
Θεοῦ ἐγένετο ἄνθρωπος ἵνα ζητήσῃ καὶ σώσῃ
τὸ ἀπολωλός, ἀλλὰ συγχρόνως δὲν παρήλθεν
ἀσυγκίνητος καὶ πρό τῶν σωματικῶν ἀναγκῶν
τοῦ ἀνθρώπου. Προσέλαβε τοὺς ἀνθρώπους εἰς
τὴν ἀτελεῦτητον ἀγάπην Του καὶ πάντας τοὺς
πρὸς Αὐτὸν ἐλθόντας ἀσθενεῖς ἐθεράπευσεν. Ἐκ
τούτου αὐτονόητον εἶναι ὅτι καὶ ἡ Μήτηρ μας
Ἐκκλησία κατὰ ἰδιαίτερον ὅμοιον πλήρη ἀγάπης
τρόπον προσδέχεται τοὺς ἀσθενεῖς. Ἐκαστος
ἔχει ἀνάγκη φροντίδος διὰ τὴν ψυχὴν καὶ
τὸ σῶμα. Καὶ ὡς πρὸς τὸ σῶμα ἀναγιγνώσκο-
μεν εἰς τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ὅτι ὁ
Ἀπόστολος Πέτρος ἐθεράπευσε τὸν χωλὸν εἰς
τὴν πύλιν τοῦ ἱεροῦ καὶ ὅτι πολλοὶ ἔφερον τοὺς
ἀσθενεῖς τῶν ἔξω εἰς τὸν δρόμον, ἵνα, ὅταν
παρέλθῃ ὁ Πέτρος, πέσῃ ἢ σκιά τοῦ ἐπ' αὐτοῦς
καὶ ἐλευθερωθῶσιν ἐκ τῆς ἀσθενείας τῶν (Πρ.
5,15). Ἐπίσης μᾶς διηγούνται ὅτι ὁ Ἀπόστολος
Παῦλος ἐθεράπευσεν εἰς Λύστρα τὸν ἐκ γενε-
τῆς χωλὸν, καὶ ὅτι εἰς τὴν Ἔφεσον ἐπέθετον
ἐπὶ τῶν ἀσθενῶν τὴν ζώνην καὶ τὸ μανδύγιον τοῦ
Ἀποστόλου καὶ οὕτω ἀπεδιώκοντο αἱ ἀσθένειαι
(Πρ.19,12). Εἰς τὴν Μάλταν, εἰς τὴν ὁποίαν ὡς
ναυαγὸς ἦλθεν ὁ Παῦλος ὅταν ἐταξείδευε διὰ
τὴν Ρώμην, ἐπέθεσε τὸς χεῖρας του ἐπὶ τοῦ βα-
ρέως ἀσθενούντος πατρὸς τοῦ διοικητοῦ Που-
πλίου, ὅστις καὶ ἐθεραπεύθη, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ
ἄλλοι ἀσθενούντες προσελθόντες ἐθεραπεύθη-
σαν ὁμοίως ὑπὸ τοῦ Ἀποστόλου (Πρ.28,8).

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν διωγμῶν οἱ ἀσθενεῖς
ἐνεπιστεύοντο εἰς τὴν μέριμναν καὶ τὴν φροντί-
βα τῶν οικογενειῶν, μετὰ ταῦτα κατὰ τοὺς
χρόνους τῆς ἐν Νικαίᾳ Α' Οἰκουμενικῆς Συνό-
δου ἐγένοντο τὰ λεγόμενα ξενοδοχεῖα, τὰ ὅποια
εἶναι τὰ πρῶτα νοσοκομεῖα, ὕστερον δὲ ἀκο-
λουθοῦσι τὰ μοναστηριακὰ τοιαῦτα. Ἡ ἐν Ἀρχῇ
Σύνοδος ἀπήτησεν οἰκοδομὴν τοιούτων νοσοκο-
μείων, ἠκολούθησαν δὲ τὰ τῆς Ἐκκλησίας τοι-
αῦτα, ὀνομαστὰ δ' ἐξ αὐτῶν εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ
Μεγάλου Βασιλείου ἰδρυθέντα. Βλέπομεν λοι-
πὸν καὶ εἰς τοὺς τότε χρόνους ἀλλὰ καὶ εἰς
τοὺς μετέπειτα καὶ μέχρις ἡμῶν, ὅτι ἡ Ἐκκλη-
σία ἐν τῇ μητρικῇ τῆς φροντίδι ἀφ' ἐνὸς διὰ τῶν
προσευχῶν ἀφ' ἑτέρου δι' ἔργων ἀγάπης με-
ριμνᾷ καὶ βοηθεῖ τὰ παιδιὰ Της, ἀνακουφίζει
τὸν πόνον τῶν καὶ περὶ πολλοῦ ποιεῖται τῆς
ἀποδόσεως τῆς ὑγείας τῶν.

Τὸ κεφαλαιῶδες ὅμως ὑπάρχει εἰς τὴν φρον-
τίδα διὰ τὴν ψυχὴν, ἡ ψυχὴ δὲ ἐνὸς ἀσθενοῦς
ἔχει ἀνάγκη ἰδιαίτερας μερίμνης, διότι πολλὰ-
κις ἡ σωματικὴ ἀσθένεια εἶναι ἀποτέλεσμα ψυ-
χικῆς τοιαύτης. Ἡ Ἐκκλησία ἐν τοιαύτῃ περι-
πτώσει πληροῖ κατ' ἐξακολούθησιν τὴν ἐνέρ-
γειαν τοῦ Κυρίου. Πρὶν, ὡς γνωρίζομεν, ὁ Χρι-
στὸς νὰ θεραπεύσῃ τὸν ὑπὸ τεσσάρων ὀδη-
γηθέντα πρὸς Αὐτὸν παράλυτον, τοῦ εἶπεν,
«Ἀφέωντα σοι αἱ ἁμαρτίαι σου». Τὸν ἐκ γε-
νετῆς τυφλὸν ὠδήγησεν εἰς τὴν πίστιν, καὶ εἰς
τὸν ἐν Βηθεσδᾷ παράλυτον, θεραπευθέντα, εἶπε
«μηκέτι ἁμάρτανε».

Ἡ Ἐκκλησία ὡς σπουδαῖον Αὐτῆς καθήκον
βλεπεῖ τὸ νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς ἀσθενεῖς, νὰ
τοὺς παρηγορῇ, νὰ τοὺς εὐλογῇ, νὰ τοὺς ἐνι-
σχύῃ καὶ διὰ λόγου, ἀλλὰ πρὸ παντὸς διὰ τῶν
μυστηρίων τῆς ἐξομολογήσεως, τῆς Θείας Εὐ-
χαριστίας, τοῦ Εὐχελαίου. Διὰ τούτων ὁ ἀσ-
θενὴς ἰσχυροποιεῖται ψυχικῶς, λαμβάνει δύνα-
μιν, θάρρος καὶ παρηγορίαν.

Καὶ σήμερον ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀρκεῖται εἰς
τὴν παραμυθίαν μόνην τῶν σωματικῶς ἀσθε-
νούντων, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια, δι' ὧν διαθέτει
μέσων, μεριμνᾷ περὶ τῆς ἀνεγέρσεως καὶ συν-
τηρήσεως ἀκόμη τοιούτων ἰδρυμάτων, εἰς τὰ
ὅποια προσερχόμενοι οἱ ἀσθενεῖς θεραπεύονται,
ἢ χορηγεῖ πρὸς τοιούτους σκοποὺς τὰ μέσα,
οἷον γήπεδα ἐκ τῆς μοναστηριακῆς περιουσίας,

ἵνα ἐπ' αὐτῶν ἀνεγερθῶσι νοσοκομεῖα καὶ ἄλλα ὅμοια πρὸς ταῦτα ἰδρύματα, ἢ ἄλλως πῶς βοηθεῖ τὴν συντήρησιν αὐτῶν. Οὐδέποτε ἡ Ἐκκλησία ἠρνήθη τὴν τοιαύτην αὐτῆς συνδρομὴν πρὸς τοιοῦτους σκοποὺς, χάριν τῆς σωματικῆς ὑγείας τῶν χριστιανῶν τῆς. Κατὰ τοὺς τελευταίους μάλιστα χρόνους ἐκτάσεις παμμέγιστοι παρεχωρήθησαν ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ὧν ἀνηγέρθησαν τοιαῦτα καταστήματα, καὶ ἔχει διὰ τοῦτο τὴν ἱκανοποίησιν ἡ Ἐκκλησία ὅτι καὶ Αὐτὴ συνετέλεσεν εἰς τὴν τοιαύτην βοήθειαν τῶν τέκνων Τῆς, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆν τοῦ χριστιανικοῦ πολιτισμοῦ. Ὁ διερχόμενος τὴν ἐνταῦθα λεωφόρον Κηφισίας καὶ παρατηρῶν δεξιά καὶ ἀριστερὰ σειρὰν τοιούτων ἰδρυμάτων δέον νὰ γνωρίζῃ ὅτι ταῦτα ἀνηγέρθησαν ἐπὶ μοναστηριακῶν γηπέδων, εὐχαρίστως ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας παραχωρηθέντων, ἵνα ἐπ' αὐτῶν ὑψωθῶσιν οἱ Ναοὶ αὐτοὶ τῆς φιλανθρωπίας. Καίτοι δὲ διὰ διαφόρων ἐκάστοτε νόμων τοῦ Κράτους ἡ Ἐκκλησία ἐστερήθη τοῦ μεγαλύτερου μέρους τῆς περιουσίας Τῆς, ἐν τούτοις δὲν παύει καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς μικρᾶς, τῆς ἀπομεινάσης Αὐτῆς, νὰ συμβάλλῃ εἰς τοιαῦτα ἔργα, δι' ὧν σκοπεῖται ἡ ἀπόδοσις τῆς ὑγείας εἰς τὰ ἀσθενούντα τέκνα Αὐτῆς. Καὶ τοῦτο, διότι ἀκολουθεῖ τὸν δρόμον καὶ τὴν γραμμὴν τοῦ Θεοῦ ἰδρυτοῦ Αὐτῆς. Καὶ δὲν περιωρίσθη ἡ Ἐκκλησία εἰς μὴνα ταῦτα, ἀλλὰ καὶ συνέβαλε διὰ τοιούτων παραχωρήσεων καὶ εἰς τὴν ἴδρυσιν καταστημάτων διὰ δημοσίας καὶ ἐθνικὰς ἀνάγκας, εἰς ἔργα ἐκπολιτιστικά, διότι ἐπὶ τοιούτων γηπέδων ἔχουσιν ἀνεγερθῆ καὶ διδασκῆρια, καὶ στρατιωτικὰ σχολαί, καὶ στρατώνες, καὶ φυλακαί, καὶ σανατόρια, καὶ οἰκήματα διὰ τὰ θύματα καὶ τοὺς ἀναπήρους τῶν πολέμων, ἀλλὰ ἐπὶ τούτοις ἡ Ἐκκλησία συγκατετέθη νὰ συμμετάσχη καὶ βοηθήσῃ εἰς τὸ κοινωνικὸν ζήτημα τῆς ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων διὰ τῆς γενομένης διαδοχικῶς ἀπαλλοτριώσεως ἐκτάσεων αὐτῆς χιλιάδων στεμμάτων, κατακτήσασα οὕτω ἰδιοκτητὰς τοὺς ἀκτήμονας αὐτοὺς καλλιεργητὰς καὶ βοηθήσασα τὸ Κράτος εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ σπουδαίου τοῦτου κοινωνικοῦ ζητήματος. Καὶ ἔπραξε καὶ πράττει ταῦτα ἡ Ἐκκλησία μετὰ εὐχαρίστως, διότι ἀποβλέπει εἰς τὴν κοινωνικὴν ἀνάγκην.

Ἔτσι παρατηροῦμεν ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὡς ἀγαπῶσα μήτηρ κοπιᾷ νὰ παρέχῃ εἰς τὰ ἀσθενῆ παιδιὰ Τῆς πᾶσαν δυνατὴν βοήθειαν σωματικὴν καὶ ψυχικὴν. Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ παράδειγμα αὐτὸ πρέπει ὁμοίως νὰ συμπεριφερόμεθα πρὸς τοὺς ἐκ τῶν ἀδελφῶν μας ἀσθενούντας, διότι τοῦτο εἶναι δειγμὰ ἀγάπης ἀδελφικῆς καὶ σημεῖον ἀδιάφυστον, ὅτι ὁ Χριστὸς ζῆ μέσα μας. Ὁ Χριστὸς, ὁ κριτὴς τοῦ κόσμου, θὰ μᾶς κρίνῃ κατὰ τὴν μέλλουσαν κρίσιν ἐπὶ τῇ βᾶσει τῶν ἐκ τῆς πίστεως χριστιανικῶν μας ἔργων, «Ἀσθενῆς ἤμην καὶ ἐπεσκέψασθέ με».

† Ὁ Λαρίσης ΔΩΡΟΘΕΟΣ

ΠΩΣ ΚΑΘΩΡΙΣΑΝ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑΝ ΤΗΣ ΣΙΜΩΝΙΑΣ ΟΙ ΙΕΡΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Β'

Ὁ κθ' ἀποστολικὸς κανὼν καθορίζει σαφῶς καὶ ἀναντιλέκτως ποῦ συνίσταται ἡ μίμησις τοῦ Σίμωνος κατὰ τὴν κρατήσασαν ἀντίληψιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. «Εἴ τις ἐπίσκοπος, λέγει ὁ κανὼν, διὰ χρημάτων τῆς ἀξίας ταύτης ἐγκρατῆς γένοιτο ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος, καθαιρεῖσθω καὶ αὐτός, καὶ ὁ χειροτονήσας καὶ ἐκκοπτέσθω παντάπασι τῆς κοινωνίας, ὡς Σίμων ὁ μάγος ὑπ' ἔμου Πέτρου».

Ἴδου λοιπὸν, ὅτι ὑπὸ τε τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ κανόνος ἢ διὰ χρημάτων ἐξαγορὰ τῆς ἱερωσύνης χαρακτηρίζεται ὡς μίμησις τῆς πράξεως τοῦ Σίμωνος καὶ ὁ εἰς ταύτην ἔνοχος, δέον νὰ ὑπομένῃ τὰς αὐτὰς πρὸς τὸν Σίμονα στυγείας. «Ἔστω τοίνυν καὶ ἐστὶν ἀποκήρυκτος, ἐπάγουσιν ὅτε Ζωναράς καὶ ὁ Βαλσαμῶν, καὶ πάσης ἱερατικῆς ἀξίας τε καὶ λειτουργίας ἀλλότριος καὶ τῇ κατάρρα τοῦ ἀναθέματος ὑποκείμενος, ὁ διδοὺς καὶ ὁ λαμβάνων ὄνιον τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος εἴτε κληρικὸς εἴτε λαϊκὸς εἴη». Τὸ κύριον λοιπὸν ἔγκλημα ἐν προκειμένῳ δὲν ἀφορᾷ εἰς φρόνημα ἢ διδασκαλίαν αἰρέσεως, ἀλλ' εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν πρᾶξιν τῆς δωροδοκίας καὶ δωροληψίας, τῆς καθιστώσεως ὄνιον τὴν ἄπρατον τοῦ ἁγίου Πνεύματος χάριν.

Ἀλλαχοῦ δὲ πάλιν ὁ Ζωναράς, ἐρμηνεύων τὸν Β' κανόνα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου, παρατηρεῖ μεταξύ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς: «Ὁ δὲ τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανὼν κθ' καὶ καθαιρεῖσθαι κελεύει τοὺς ἐπὶ χρήμασι χειροτονουμένους καὶ τῆς κοινωνίας ἐκπίπτειν, ὡς Σίμων ὁ μάγος. Κοινωνίαν δὲ νοητέον ἐνταῦθα οὐ τὴν τῶν ἀγιασμάτων μετάληψιν, ἀλλὰ καὶ τὴν μετὰ τῶν πιστῶν σύναξιν τε καὶ σύστασιν. Ὁ γὰρ Σίμων ὑπὸ τοῦ Πέτρου τῆς τῶν πιστῶν ὁμηγύρεως τέλεον ἐξεκόπη, *χρήματα προσαγωγῶν αὐτῷ καὶ αἰτήσας δοθῆναι αὐτῷ ἀντὶ τούτων τὴν χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος*».

Ἄς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὸν Β' κανόνα τῆς ἐν Χαλκηδόνι συνόδου. Ὁ κανὼν οὗτος λεπτομερέστερον καθορίζων τὰς περιπτώσεις καὶ τὴν ἔννοιαν τῆς πρὸς χειροτονίαν δωροληψίας ἔθεν μεν καθαιρεῖ τὸν ἐπίσκοπον, ὅστις ἐπὶ χρήμασι χειροτονίαν ποιῆσαιτο καὶ *εἰς προᾶσιν καταγάγοι τὴν ἄπρατον χάριν* καὶ χειροτονήσοι ἐπὶ χρήμασιν ἐπίσκοπον ἢ χωρεπίσκοπον ἢ πρεσβυτέρους ἢ διακόνους ἢ ἕτερόν τινα τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κατηριθμημένων» καὶ ὀρίζει ρητῶς ὅτι «καὶ ὁ χειροτονούμενος *μηδὲν ἐκ τῆς κατ' ἐμπορίαν* ὠφελείσθω χειροτονίας ἢ προβολῆς, ἀλλ' ἔστω ἀλλότριος τῆς ἀξίας ἢ τοῦ φροντισματος, οὐπερ ἐπὶ χρήμασιν ἔτυχεν». Καὶ διὰ τῶν φράσεων τῆς τούτων, τῶν οὕτω σαφῶν καὶ ἀναντιλέκτων, ἡ οἰκουμένη συνόδος χαρακτη-

ρίζει ρητῶς, ὅτι τὸ ἐπὶ χρήμασι χειροτονεῖν δὲν ἀποτελεῖ ἀπλὴν τινα δωροδοκίαν, ἀλλὰ κατάρριψιν εἰς πρᾶσιν τῆς ἀπράτου χάριτος καὶ ἀσεβῆ καὶ βλάσφημον ἐμπορίαν. Ἐνθεν δὲ ὁ κανὼν προσθέτων περὶ τοῦ δωροληπτοῦτος καὶ ἀποκηρυττομένου ἐπισκόπου, εἰ «προβάλλοιτο ἐπὶ χρήμασιν οἰκονόμον ἢ ἔκδικον ἢ παραμονάριον ἢ ὅλως τινὰ τοῦ κανόνος», κατατάσσει εἰς τὰς ὑπὸ τὰς αὐτάς συνεπειὰς τῆς πρὸς χειροτονίαν δωροληψίας ὑποκειμένας περιπτώσεις καὶ τὰς ἐπὶ χρήμασι παραχωρήσεις οἰουδήποτε ἐκκλησιαστικοῦ ὄφικίου. Τέλος δὲ ὁ ἱερός κανὼν προβλέπων καὶ ἄλλην τινα περίπτωσιν προσθέτει: «Εἰ δὲ τις καὶ μεσιτεύων φανεῖται τοῖς οὕτως αἰσχροῖς καὶ ἀθεμίτοις λήμμασι, καὶ οὗτος, εἰ μὲν κληρικὸς εἶη, τοῦ οἴκελου ἐκπιπέτω βαθμοῦ, εἰ δὲ λαϊκὸς ἢ μονάζων, ἀναθεματιζέσθω». Ἐρμηνεύων ὁ Ζωναρᾶς τὴν φράσιν «τὴν ἀπράτον χάριν», ἐπάγει τὰ ἑξῆς: «τοὺς τὴν ἀπράτον χάριν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, τὴν ἀτίμητον δηλαδή, τὴν πράσει μὴ ὑποπίπτουσαν διὰ τὸ ὑπερφυῆς αὐτῆς καὶ ἀτίμητον». Ἀκριβῶς δὲ τοῦτο καθιστᾷ τὴν ἐν ταῖς τοιαύταις περιπτώσεσι δωροδοκίαν καὶ δωροληψίαν βαρυτάτην καὶ ἐκτάκτως ἀσεβῆ καὶ βλάσφημον, διότι κατ' αὐτὴν ἢ ἀνεκτίμητος καὶ ὑπερφυῆς καὶ πάσης ἄλλης ἀξίας ἀσυγκρίτως ὑπερκειμένη θεία χάρις καθίσταται ὑποκείμενον ἐμπορίας καὶ ἀνευλαβοῦς καὶ ἀσυστόλου ἀγοραπωλησίας. Καὶ καθὼς προσθέτει καὶ ὁ Ἀριστηνὸς σχολιάζων τὸν κανόνα τοῦτον, ὅτι «κατὰ τὸν μέγαν Βασιλείον χείρων ἐστὶ καὶ Μακεδονίου τοῦ πνευματομάχου ὁ τὴν ἀπράτον τοῦ Θεοῦ χάριν πιπράσκων».

Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ἔποψιν ἐνέμεινεν ἐμφαντικῶς καὶ ἡ ἐν Τρούλλῳ σύνοδος, ἡ ὁποία, ἀφοῦ διὰ τοῦ κβ' κανόνος αὐτῆς κηρύττει καθαιρετέους τὸν ἐπὶ χρήμασι χειροτονηθέντα μετὰ τοῦ χειροτονήσαντος αὐτόν, ἐν τῷ κγ' κανόνι ἀναφερομένη εἰς τοὺς κληρικούς τὸς ἐπὶ πληρωμῇ μεταδιδόντας τὴν θείαν κοινωσίαν, κατακρίνει καὶ τὴν κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ληψιν χρημάτων, ἐπάγουσα τὸ ἑξῆς δικαιολογητικόν: «Οὐδὲ γὰρ πεπραμένη ἡ χάρις, οὐδὲ χρήμασι τὸν ἁγιασμόν τοῦ Πνεύματος μεταδιδόμεν, ἀλλὰ τοῖς ἀξίοις τοῦ δώρου ἀπανουργῶτως μεταδοτέον. Εἰ δὲ τις φανεῖται τῶν ἐν κλήρῳ καταλεγόμενων ἀπαιτῶν, ᾧ μεταδίδωσι τῆς ἀχράντου κοινωσίας, τὸ οἰονοῦν εἶδος, καθαιρείσθω, ὡς τῆς Σίμωνος ζηλωτῆς πλάνης καὶ κακουργίας».

Εἶνε λοιπὸν σαφές τὸ γράμμα τῶν ἰ. κανόνων. Μίμησιν τοῦ Σίμωνος καὶ τῆς πλάνης καὶ κακουργίας αὐτοῦ προσοικείωσιν ὁ προκειμένος κανὼν καθορίζει τὴν ἐπὶ χρήμασι παροχὴν καὶ μετάδοσιν τῆς ἀπράτου θείας χάριτος. «Ἡ γὰρ χάρις, ὡς παρατηρεῖ ὁ Ζωναρᾶς οὐ πιπράσκειται, οὐδὲ χρήμασιν ὁ ἁγιασμός μεταδίδεται, ἀλλὰ δῶρον τοῖς ἀξίοις διανέμεται. Ὁ δὲ τι ἀ-

παιτῶν τοὺς μεταλαμβάνοντας, κἂν ἐλάχιστον εἶη, καθαιρεθῆσεται, ὡς τῆς Σίμωνος ζηλωτῆς πλάνης καὶ κακουργίας· ἐκεῖνος γὰρ ἐζήτει δοθῆναι αὐτῷ ἐπὶ χρήμασιν ὄνιον τὴν χάριν τοῦ Πνεύματος».

Π. Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑΣ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΛΑΜΠΕΘ ΚΑΙ ΑΜΣΤΕΡΝΤΑΜ ΤΟΥ ΤΡΕΧ. ΕΤΟΥΣ 1948

[Περίληψις τῆς ὁμιλίας τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας Rev. W a d d a m m i s πρὸς τὰ μέλη τοῦ Χριστ. Κοινωνικοῦ Κύκλου].

Ἡ Ἀγγλικανικὴ ἐκκλησία ἐξηπλώθη εὐθὺς μετὰ τὴν μεταρρύθμισιν. Δύο ἦσαν τὰ κύρια αἷτια α') Αὕτη ἐξηπλώθη μαζὺ μετὰ τὴν Βρετανικὴν Αὐτοκρατορίαν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀγγλίας ἦτο ἠναγκασμένη νὰ φροντίσῃ διὰ τὴν πνευματικὴν ζωὴν τῶν ἀποίκων. β') Πολὺ συνετέλεσεν ἡ μεγάλη ἱεραποστολικὴ δράσις, ἡ ὁποία ἤρχισε τὸν 19ον αἰῶνα καὶ συνεχίζεται μέχρι σήμερον. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ ἰδρυσθῶν πολλὰ ἀνεξάρτητοι ἐκκλησῖαι εἰς τὴν Αὐστραλίαν, Νέαν Ζηλανδίαν, Καναδᾶν, Ν. Ἀφρικὴν, U.S.A., Ἰνδίας, Βούρμαν, Κεϋλάνην, Ἰαπωνίαν, Κίναν, Δ. Ἰνδίας, ἐκτὸς τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου, δηλαδή τῆς Οὐαλλίας, Σκωτίας, Ἰρλανδίας, Ἀγγλίας. Ἐκτὸς αὐτῶν ὑπάρχουν αἱ προσωπικαὶ ἐπισκοπαί, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀποτελοῦν τμήματα ἐλευθέρων τοπικῶν ἐκκλησιῶν, ὅπως π.χ. αἱ ἐπισκοπαὶ ἱεραποστολῶν τῆς ἀνατολικῆς καὶ δυτικῆς Ἀφρικῆς, τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ καὶ οἱ ἐπίσκοποι Ἱεροσολύμων καὶ Αἰγύπτου. Ἐν συνόλῳ οἱ ἐπίσκοποι ὑπολογίζονται εἰς 350—400.

Αἱ ἐκκλησῖαι αὗται δὲν συνδέονται μετὰ συνταγματικὸν δεσμόν. Ἐκάστη ἐκκλησία εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἐλευθέρη ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλης. Ἡ Ἀγγλικανικὴ κοινωσία εἶναι μία κοινωσία Ἐκκλησιῶν καὶ Ἐπισκοπῶν, αἱ ὁποῖαι εὐρίσκονται ἐν ἐπικοινωνίᾳ μετὰ τὸν ἐπίσκοπον τοῦ Καντέρμπουρου καὶ τῶν ὁποίων ἡ λατρεία βασίζεται ἐπὶ τοῦ βιβλίου Κοινῆς Προσευχῆς. Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι τὰ 39 ἄρθρα δὲν κατέχουν ἐξαιρετικὴν θέσιν εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν ἐκκλ. Κοινωσίαν. Ἡ σημασία τῶν δὲν εἶναι θεμελιώδης καὶ περιορίζεται εἰς μίαν τοπικὴν ἱστορικὴν σημασίαν διὰ μερικὰς ἐκκλησίας. Τὰ 39 ἄρθρα εἶναι ἐν συμβολικῶν κείμενον εἰς τὴν Ἀγγλικανικὴν Ἐκκλησίαν.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τοῦ Καντέρμπουρου συνεκάλεσεν ὅλους τοὺς Ἐπισκόπους κατὰ τὸ 1868 εἰς κοινὴν συνέδριον, αὕτη δὲ ὅπως καὶ αἱ ἄλλαι, ποὺ ἠκολούθησαν, εἶναι γνωσταὶ ὡς Συνέδρια τοῦ Lambeth. Κατὰ τὸν τρέχοντα αἰῶνα τὸν (20όν) τοιαῦτα διασκέψεις ἔλαβον χώραν κατὰ τὸ 1908, 1920 καὶ 1930 καὶ ἡ ἐπόμενη θὰ συγκληθῇ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος 1948. Τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῆς χριστιανωσύνης ὑπῆρξε πάντοτε ἐν ἑκ τῶν μεγαλύτερων θεμάτων τῶν ἐν λόγῳ διασκέψεων. Μία ἰσχυρὰ Ὁρθόδοξος Ἀντι-

προσωπεία ήλθεν εις τὸ Λονδίνον τὸ 1930 ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Πατριάρχου τῆς Ἀλεξανδρίας Μελετίου. Ἐλπίζεται ὅτι καὶ κατ' αὐτὸ τὸ ἔτος θὰ σταλῇ μία ὁρθόδοξος ἀντιπροσωπεία εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο.

Ὡς ἐν ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης δραστηριότητος καὶ τῶν διασκέψεων προήλθεν ἡ ἴδρυσις τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν» κατὰ τὸ 1937. Ἐνεκα τοῦ πολέμου, ἡ πρώτη συνέλευσις αὐτοῦ τοῦ σώματος ἀνεβλήθη καὶ τὸ πρῶτον συνέδριον θὰ λάβῃ χώραν εἰς τὸ Ἀμστερνταμ κατὰ τὰ τέλη τοῦ Αὐγούστου τοῦ τρέχ. ἔτους 1948. Ὑπάρχουν 130 Ἐκκλησιαί-μέλη.

«Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν» δὲν ἐσχηματίσθη ἀκόμη καὶ θὰ γίνῃ ὅπως θὰ τὸ δημιουργήσουν οἱ χριστιανοί. Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἔχει νὰ ἐπιτελέσῃ σπουδαῖον ἔργον εἰς αὐτὸ καὶ ἐλπίζομεν ὅτι ἡ ἑλληνικὴ Ἐκκλησία θὰ προσφέρῃ μίαν μεγάλην συμβολὴν εἰς τὸ Ἀμστερνταμ.

«Τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν» εἶναι ὁ τόπος διὰ συναντήσεις πρὸς κοινὴν ἐνέργειαν ὅλων τῶν χριστιανῶν, ἵνα αὕτη εἶναι πλέον ἀποτελεσματικὴ ἀπὸ τὴν καταβαλλομένην ἀπὸ ἕνα ἕκαστον χωριστά.

Οἱ Χριστιανοὶ ἐλπίζουν καὶ προσεύχονται διὰ τὴν ἔνωσιν. Ἀλλὰ ἡ ἔνωσις εἶναι κάτι, ποῦ δίδεται ἀπὸ τὸν Θεὸν καὶ γίνεται ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Οἱ χριστιανοὶ τῶν διαφόρων δογμάτων πρέπει νὰ μάθουν νὰ γνωρίζουν καὶ νὰ ἀγαποῦν ὁ εἰς τὸν ἄλλον καὶ ὅταν ὅλοι ζῶμεν ἐν τῇ χριστιανικῇ ἀγάπῃ ὁ Θεὸς θὰ ἀποκαλύψῃ τὸ σχέδιόν Του διὰ τὴν ἔνωσιν.

Εἰς τὸ Ἀμστερνταμ οἱ χριστιανοὶ θὰ μάθουν νὰ ἀγαποῦν ὁ εἰς τὸν ἄλλον περισσότερο καὶ θὰ δυνηθοῦν νὰ διακηρῶσιν πρὸς ἕνα χωρισμένον κόσμον ὅτι, οἰαιδήποτε καὶ ἂν εἶναι αἱ διαφοραὶ μεταξὺ τῶν χριστιανῶν, ἡ ἀφοσίωσις εἰς τὸν Κύριον διαπερᾷ ὅλα τὰ χωρίζοντα τοὺς λαοὺς φράγματα καὶ ἐνώνει αὐτοὺς ὅλους.

CHARLES GIDE

(Ο ΗΘΙΚΟΛΟΓΟΣ, Ο ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ,
Ο ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΗΣ)

B'

3. Ἡ συμβολὴ του ὡς οἰκονομολόγου.

Ὡς ἐπιστήμων καὶ καθηγητῆς τοῦ κλάδου τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας ἀνέπτυξε πλουσιωτάτην δρασίαν. Εἶναι πολλὰ τὰ ἔργα του, τὰ ὅποια εἶχον μεγάλον ἀριθμὸν ἐκδόσεων καὶ μεταφράσεις εἰς ξένας γλώσσας. Ὅπως δὲποτε κυριαρχεῖ μεταξὺ ὄλων αὐτῶν τὸ γνωστὸν «Principes d'Économie Politique», τὸ ὅποιον ἐκυκλοφόρησεν εἰς 200.000 ἀντίτυπα καὶ εἰς 19 γλώσσας. Τὴν ὑπάρχουσαν ὥραιαν ἑλληνικὴν μετάφρασιν τὴν ὀφείλομεν εἰς τὸν ἀείμνηστον Σπύρον Κορώνην. Καὶ ἔτεροι ὅμως δύο Ἑλληνες μᾶς ἔδωσαν μεταφράσεις εἰς τὴν γλῶσσαν μας διδακτικῶν ἔργων τοῦ Gide. Ὁ Σ. Κροκιδᾶς μετέφρασε τὸ «Cours d'Économie Politique» ὑπὸ τὸν τίτλον «Μαθήματα Πολιτικῆς Οἰκονομίας» καὶ ὁ κ. Ἐμμ. Τσουδερός τὸ «Premières Notions d'

Économie Politique» ὑπὸ τὸν τίτλον «Πρῶται γνώσεις τῆς πολιτικῆς Οἰκονομίας»

Εἰς τὴν οἰκονομολογικὴν δραστηριότητα τοῦ Gide ἀνάγεται ἐπίσης ἡ συμβολὴ του εἰς τὴν ἴδρυσιν τοῦ γνωστοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ «Revue d'Économie Politique.» Ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της (1887) μέχρι τοῦ θανάτου του ὁ Gide ὑπῆρξε τακτικὸς συνεργάτης καὶ διευθυντῆς. Διὰ τοῦτο τὸ 1932, ἅμα τῷ θανάτῳ του, ἡ «Revue d'Économie Politique» ἀφιέρωσεν ἐν τευχός της εἰς εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς προσωπικότητος καὶ τῆς δράσεως τοῦ Gide.

Εἶναι δύσκολον νὰ κατατάξῃ κανεὶς τὸν Gide εἰς μίαν οἰκονομικὴν Σχολήν, ὡς ὀπαδὸν της. Διότι ὁ Gide ἦτο ἐκλεκτικὸς ἐπιστήμων, ὅπως ἦτο ὁ Simon de Sismondi καὶ ὁ Stuart Mill. Τοῦ πρώτου εἶναι οὕτως εἰπεῖν συνεχιστῆς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ φιλάνθρωπον πνεῦμα ἀντιμετωπίσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς. Ἐδῶσεν ἰδιαιτέραν ὄλως σημασίαν εἰς τοὺς φιλάνθρωπικοὺς θεσμοὺς ἐξυπηρετήσεως τῶν ἀσθενεστέρων τάξεων, τοὺς ὁποίους περιέγραψεν εἰς τὸ ἔργον του «Institutions de Progrès Social». Τόση εἶναι ἡ στοργὴ του πρὸς τοὺς ἀδυνάτους καὶ ἡ φιλάνθρωπος διάθεσις του, ὥστε ὁμολογεῖ ὅτι ἐκτιμᾷ πολὺ περισσότερο τὸς ἐμπνευστὰς φιλάνθρωπικῶν θεσμῶν παρά τοὺς ἐμπνευστὰς νέων οἰκονομολογικῶν θεωριῶν. Πράγματι, καὶ ὁ ἴδιος μικρὰν σχετικῶς προσοχὴν ἔδωσεν εἰς τὴν καθαρὰν θεωρίαν. Ἡ συμβολὴ του εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεωρητικῆς οἰκονομικῆς εἶναι μᾶλλον πενιχρά. Ἐν τούτοις ὀφείλει ἡ ἐπιστῆμη εἰς αὐτὸν τὴν ὥραιαν σύνθεσιν καὶ περιγραφὴν τῶν κυριωτέρων ἐμφανισθεισῶν θεωριῶν εἰς ἕνα κλασικὸν εἰς τὸ εἶδος του ἔργον, παρασκευασθὲν ὑπὸ τοῦ Gide ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ συναδέλφου του Charles Rist, ὑπὸ τὸν τίτλον «Histoire des doctrines économiques». Ὑπάρχει καὶ τοῦ ἔργου τούτου ἑλληνικὴ μετάφρασις ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Πατσέλη. Καὶ τὸ ἔργον τοῦτον εἶναι ἐπηρεασμένον ἀπὸ τὴν ἠθικοχριστιανικὴν δικασκαλίαν. Καρπὸς τῆς ἐπιδράσεως ταύτης εἶναι ἡ διὰ πρώτην φοράν εἰς ἔργον οἰκονομικοῦ ἱστορικοῦ ἀφιέρωσις ἰδιαιτέρων κεφαλαίων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν δύο νέων Σχολῶν τοῦ Solidarisme (ἀλληλεγγύης) καὶ τοῦ Christianisme social (κοινωνικοῦ χριστιανισμοῦ).

Ἀπέναντι τῶν δύο γνωστῶν οἰκονομικῶν σχολῶν—τοῦ φιλελευθεριασμοῦ καὶ τοῦ σοσιαλισμοῦ—ἴσταται ὡς κριτῆς. Κατακρίνει τὴν φιλελευθέραν σχολὴν, διότι τὸ laisser faire ὁδηγεῖ εἰς τὴν πάλιν, τὴν ἀναρχίαν καὶ τὴν ἀδικίαν. Λέγει χαρακτηριστικῶς ὅτι τὸ σύστημα αὐτὸ ἐπιτρέπει ὅπως οἱ παραγωγοί, ἀφοῦ καταβροχθίσουν τοὺς κάταναλωτὰς, ἀλληλοφαγωθοῦν μεταξὺ τῶν, χρησιμοποιοῦντες ἀνήθικα μέσα, ὅπως εἶναι ἡ νοθεία, ἡ κερδοσκοπία καὶ ἡ πολυτελής διαφῆμις. Ἡ θρυλουμένη «οἰκονομικὴ ἁρμονία» ἀποτελεῖ—λέγει—μῦθον, διότι τὸ ἀντίθετον εἶναι ἀκριβές· ὅτι διὰ τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας καὶ

του ανταγωνισμού έπέρχεται άναρχία, καταδυναστευσις των οικονομικώς αδυνάτων και κοινωνικός παρασιτισμός. Ίδιαιτέρως έλέγχει, με βάσιν τὸ ήθικόν στοιχείον, τήν διανομήν του πλούτου, τήν έξ άδιαθέτου κληρονομικήν διαδοχήν, τήν νομιμότητα τής έγγειου ιδιοκτησίας, τήν τάσιν πρὸς τήν πολυτέλειαν, τὰς άνωνύμους εταιρείας κλπ. Εισάγει τήν διάκρισιν μεταξύ παραγωγικοῦ (Productif) και κερδοσκοπικοῦ (Lucratif) κεφαλαίου, τήν όποίαν υίοθετοῦν και μεταγενέστεροι του Gide οικονομολόγοι.

Σπουδαιότερα είναι ή διάκρισις του μεταξύ Πολιτικῆς Οικονομίας και Κοινωνικῆς Οικονομίας. Τονίζει χαρακτηριστικῶς ότι ή πρώτη, έχουσα ως βάσιν τήν έννοιαν τής χρησιμότητος, μελετᾷ τήν οικονομίαν διά τῶν αριθμῶν, ένῶ ή δευτέρα προσθέτουσα και τήν έννοιαν της κοινωνικῆς δικαιοσύνης μελετᾷ τήν οικονομίαν τῶν ανθρώπων. Έκρήρυττεν, όπως ο Garnier, τήν «οικονομικήν ήθικήν», αλλά κατά τρόπον ευρύτερον, διότι ο Gide τήν ήννείει πάντοτε έν συνδυασμῶ με τήν δικαιοσύνην και με τήν εὐσπλαχνίαν. Διά να δείξη πόσον εμπνέεται κατά τήν μελέτην τῶν οικονομικῶν ζητημάτων από τὰς ήθικοχριστιανικάς αρχάς προτάσσει ως προμετωπίδα εἰς μίαν έκδοσιν του «Principes d' Economie Politique» τήν ακόλουθον φράσιν, εἰλημμένην από τὸ βιβλίον του Τολστόϊ «ή Έπανάστασις». «Πάν τὸ κακὸν προέρχεται από τήν ιδέαν ότι υπάρχουν σχέσεις, καθ' ἃς είναι δυνατὴ ή δράσις άνευ άγάπης. Τοιαῦται όμως σχέσεις δέν υπάρχουν».

Άπέναντι του σοσιαλισμοῦ ἴσταται επίσης ἐπιφυλακτικῶς. Άναγνωρίζει μὲν τήν σκοπιμότητα τής άνόδου τῶν κατωτέρων τάξεων, αλλά διαφωνεῖ ως πρὸς τὰ μέσα, τὰ όποια χρησιμοποιοῦν οἱ σοσιαλισταὶ και ως πρὸς τήν όργάνωσιν τής μελλοντικῆς κοινωνίας. Φοβεῖται υποβιβασμὸν τής ανθρωπίνης προσωπικότητος και άνησυχεῖ διά τὰς κακὰς συνεπειὰς ἐκ τής άπωλείας τής άτομικῆς πρωτοβουλίας και ιδιοκτησίας. Έκεῖνο όμως πού τὸν τρομάζει περισσότερο είναι τὸ κήρυγμα τής πάλης τῶν τάξεων. Αὐτὴν τήν πάλην νομίζει ότι προκαλεῖ ή ἐπιτείνει και ο συνδικαλισμός, διότι αναπτύσσει τὸν όμαδικὸν ἐγωϊσμὸν και δι' αὐτὸ κηρύσσεται κατὰ του συνδικαλισμοῦ ὑφ' ἣν μορφήν ἐξεδήλωσεν οὗτος τήν δράσιν του. Τοῦτο όμως δέν σημαίνει ότι ο Gide είναι γενικῶς κατὰ τής συλλογικῆς δράσεως. Άντιθέτως μάλιστα προπαγανδίζει, ότι δι' αὐτῆς θὰ ἐπέλθῃ ή άνάπλασις τής κοινωνίας. Άκρικῶς αὐτὴν ἐπιδιώκει τὸ οὐσιαστικότερον κήρυγμα του Gide, ο συνεργατισμός.

4. Η Συμβολή του ως συνεταιριστοῦ.

Ο Gide θεωρεῖται ο διαμορφωτῆς και θεμελιωτῆς τής συνεταιριστικῆς θεωρίας και ειδικότερον τής θεωρίας τῶν καταναλωτικῶν συνεταιρισμῶν.

Ο ἴδιος ἐπροπαγάνδισεν ως εμπνευστὰς του

διανεμητικοῦ συνεργατισμοῦ τὸν άγγλον R. Owen και τὸν γάλλον Gh. Fourier Τοῦτο όμως κατὰ τὸς μεταγενεστέρους δέν είναι ακριβές. Πρόκειται περί άπλης έκδηλώσεως τής μετριοφροσύνης του Gide. Ο Owen ήτο ένας οὐτοπιστῆς με καλὰς πρακτικὰς διαθέσεις. Ίδρυσε μάλιστα και μίαν άποικίαν του τύπου, τὸν όποῖον ἐηγυγέλισθη, τήν Νέαν Άρμονίαν, εἰς τὸ κράτος τής Ίνδιάνας τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κατὰ τὸ ἔτος 1825. Η όργάνωσις όμως τής άποικίας αὐτῆς μάλλον πρὸς ἐμβρυώδη συνεταιρισμὸν παραγωγῆς δύναται να παραλληλισθῇ. Ο Ch. Fourier είναι βεβαίως πλησιέστερος πρὸς τήν ιδέαν του καταναλωτικοῦ συνεταιρισμοῦ, διότι τὰ Comptoirs Communaux, τὰ όποια ἐισηγήθη, ἐπιζητοῦν να προστατεύσουν τὸς καταναλωτὰς από τήν ἐκμετάλλευσιν τῶν διαμέσων. Άλλ' ή ιδέα τής διανεμητικῆς δικαιοσύνης ἐλάχιστα ἐξυπηρετεῖται δι' αὐτῶν, αφού τὰ 7/12 του κέρδους τῶν Comptoirs περιέρχονται εἰς τὸ κεφάλαιον, τὸ ὑπόλοιπον λαμβάνουν οἱ μισθωταὶ και οὐδέν οἱ αγορασταί. Ὡπωςδῆποτε τόσο ο Owen ὅσον και ο Fourier ἔφερον με τὰς ιδέας των κάποιον ένθουσιασμὸν διά τήν όργάνωσιν τῶν άτόμων ἐπὶ σκοπῶ ἀμβλύσεως τῶν ἐκμεταλλεύσεων. Δέν είναι τυχαίον δὲ ότι μαθητῆς του Owen, ο Ch. Howarth, ἴδρυσε τὸν πρώτον διανεμητικὸν συνεταιρισμὸν εἰς τήν Rochdale. Τοῦτου συνεχισταὶ είναι εἰς μὲν τήν Άγγλίαν ή Beatrice Potter—Webb, εἰς δὲ τήν Γαλλίαν ο Gide, όποῖος ὅλως ἰδιαιτέρως ανέπτυξε τήν ιδέαν του καταναλωτικοῦ συνεταιρισμοῦ και εἶναι σήμερον ο άνεγνωρισμένος θεμελιωτῆς τής σχετικῆς θεωρίας.

Η πρώτη άνάμιξις του Gide εἰς συνεταιριστικὰ θέματα εἶναι μία διάλεξις του περί Fourier, γενομένη τὸ 1885. Βραδύτερον ἔκαμε μίαν σειρὰν «διαλέξεων προπαγανδιστικῶν ἐπὶ του συνεργατισμοῦ» και ἔγραψε πολλὰ ἄρθρα και βιβλία, ἐπρωτοστάτησεν εἰς συνέδρια συνεταιριστικά και ἔδωσε τήν σφραγίδα τής προσωπικότητός του εἰς τήν ὅλην συνεταιριστικὴν κίνησιν τής ἐποχῆς του. Δικαίως διά τοῦτο θεωρεῖται ἰδρυτῆς τής Συνεταιριστικῆς Σχολῆς, τής κληθείσης Σχολῆς τής Nimes, ἐπειδὴ ή πόλις αὕτη ἀπετέλεσε τήν ἀφετηρίαν τής δράσεως.

Η συμβολή του Gide δέν περιωρίσθη μόνον εἰς θεωρητικὴν θεμελίωσιν και κηρύγματα πρὸς προώθησιν τής συνεταιριστικῆς όργάνωσεως ἐντὸς τής Γαλλίας. Η δράσις του άνεπτύχθη και εἰς πρακτικὰ συνεταιριστικὰ ζητήματα, ἐπεξετάθη δὲ και εἰς διεθνή πλαίσια. Άρκει να άναφέρῃ τις πρὸς τοῦτο τήν προσπάθειαν του διά τήν ἐνοποίησιν τής Union Cooperative και τής Bourse de Cooperatives Socialistes, τήν όποίαν ἐπέτυχε τὸ 1912 κατόπιν άγώνων έννέα ἐτῶν. Έξ άπόψεως διεθνούς δράσεως περιοριζόμεθα να μνημονεύσωμεν τήν συμβολήν του εἰς τὸ διεθνὲς συνεταιριστικὸν συνέδριον τῶν Παρισίων του 1889 και εἰς τήν συγκρότησιν τής Alliance

Cooperative Internationale, ἡ ὁποία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θανάτου τοῦ ἠρίθμει 70 ἑκατομμύρια μέλη καὶ ἤσκει ἀκτινοβολίαν εἰρημιστικὴν.

Ἡ στοργὴ τοῦ πρὸς τοὺς καταναλωτὰς ἐκδηλοῦται ἀπὸ τὸ συνέδριον τοῦ 1889, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐζήτησε νὰ ψηφισθῇ πρόγραμμα ἐξασφαλίζον τὴν ἀμειναν τῶν καταναλωτῶν. Ἐκτοτε δὲν παύει νὰ τονίζῃ τὴν ἀνάγκην τῆς κυριαρχίας τῶν καταναλωτῶν εἰς τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν. Ἡ σημερινὴ μονομαχία, λέγει, μεταξὺ πωλητῶν καὶ καταναλωτῶν πρέπει νὰ λήξῃ μὲ νίκην τῶν καταναλωτῶν. Τὸν συνεταιρισμὸν θεωρεῖ ὁ Gide ὡς τὸ καλύτερον ὄργανον ἠθικοποιήσεως τῆς οἰκονομίας, διότι δι' αὐτοῦ οἱ συντελεσταὶ τῆς παραγωγῆς ἐπανερχονται εἰς τὴν φυσιολογικὴν τῶν θέσιν. Εὐρισκόμενος, λέγει, πρὸ τοῦ ἀτομικοῦ ἀναρχισμοῦ καὶ τοῦ δικτατορικοῦ κοινωνισμοῦ δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐκλέξῃ κανένα ἐκ τῶν δύο κακῶν, διότι ὑπάρχει ἡ διέξοδος τοῦ ἑκουσίου συνεργατισμοῦ. Μὲ τὸν συνεταιρισμὸν πραγματοποιοῦνται τὰ δόγματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀλληλεγγύης, ἀφοῦ ἐφαρμόζεται δι' αὐτοῦ ἐπιτυχῶς τὸ εὐαγγελικὸν «ἀγάπα τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτὸν». Ἐξυπηρετῶν τις τὸν ἑαυτὸν τοῦ διὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ, βοηθεῖ καὶ τὸν πλησίον τοῦ αὐτομάτως.

Εἶναι ἀξιοὶ μνείας οἱ χαρακτηρισμοί, τοὺς ὁποῖους κάμνει ὁ γάλλος καθηγητὴς G. Piron τὸ 1928 εἰς τὴν «Revue de la Metaphysique et de la Morale» ἐξετάζων τὰς νέας ὄψεις τοῦ συνεργατισμοῦ. Οἱ ἰδρυταὶ τῆς σχολῆς τῆς Nîmes, γράφει οὗτος, ἐμπνέονται ἀπὸ τὸ ἠθικὸν καὶ διήθησε τοῦ φιλελευθέρας καὶ τῆς σοσιαλιστικῆς Σχολῆς. Ἐν τούτοις ἀμφότεραι αἱ σχολαὶ αὗται ἐζήτησαν κατόπιν νὰ ἐπωφεληθοῦν ἐκ τῆς συνεταιριστικῆς κινήσεως. Οἱ φιλελεύθεροι ὑπεστήριξαν τοὺς συνεταιρισμοὺς, διότι δι' αὐτῶν ἔβλεπον ὅτι ἀμβλύνονται αἱ δυσαρέσκεια καὶ γίνεται τὸ ἰσχυρὸν οἰκονομικὸν καθεστῶς περισσότερον ἀνεκτὸν. Οἱ σοσιαλισταὶ ἀντιθέτως ἔθεώρησαν ὅτι οἱ συνεταιρισμοὶ θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσουν ὡς κύτταρα ἐξυπηρετήσεως τοῦ προγράμματός των.

Ὁ καταναλωτικὸς συνεταιρισμὸς, κατὰ τὸν Gide, ἔχει ὠρισμένα πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα τὸν καθιστοῦν ἠθικοοικονομικὸν ὄργανισμὸν. Ἐν πρώτοις καταργεῖ τὸ κέρδος τοῦ ἐπιχειρηματίου ἀφοῦ τὰ περισσεύματα διανέμονται εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἀναλόγως τῶν ἀγορῶν των, γίνεται δηλαδὴ οὕτως εἰπεῖν ἐπιστροφή εἰς αὐτοὺς τῆς ὑπεραξίας. Τὸ κεφάλαιον ἐπανερχεται εἰς τὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ συντελεστοῦ, ἀφοῦ ὁ κεφαλαιούχος, ἐφ' ὅσον θὰ εἶναι χρήσιμοι αἱ ὑπηρεσίαι του, θὰ λαμβάνῃ τόκον καὶ ὄχι μέρισμα. Ἐάν, λέγει, γίνῃ ἐπέκτασις καὶ ὀλοκλήρωσις τῶν συνεταιρισμῶν, ὥστε νὰ περιλάβουν καὶ τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν, θὰ φθάσωμεν εἰς τὴν γενίκευσιν τῆς συλλογικῆς ἰδιοκτησίας, τὴν ἐξά-

λειψιν τῆς ἀνάγκης προσφυγῆς εἰς τὸ ξένον κεφάλαιον καὶ τέλος τὴν κατάργησιν τῆς μισθωτῆς ἐργασίας, ἀφοῦ οἱ καταναλωταὶ - μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ θὰ εἶναι καὶ παραγωγοί, ἐργαζόμενοι εἰς τὰς συνεταιριστικὰς ἐπιχειρήσεις. Δὲν θὰ μισθώνουν δηλαδὴ πρὸς τρίτους ἐργοδοτὰς τὰς ἐργατικὰς τῶν δυνάμεις, ἀλλὰ θὰ ἐργάζονται εἰς τὰς ἰδικὰς τῶν ἐπιχειρήσεις.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Ι. ΑΓΑΠΗΤΙΔΗΣ

Ἐντετ. Ὑφηγητῆς τῆς Νομικῆς Σχολῆς
τοῦ Πάνμίου Ἀθηνῶν

ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΣΤΟΥΔΙΤΟΥ *

Εἰς τὴν παραβολὴν τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου

[Ἐπὶ τῇ ἐνάξει τοῦ Γριφιδίου]

Ἐκεῖνοι ὁποῦ ἴδουν ἀπὸ μακρόθεν εὐμορφα περιβόλια, εὐλογημένοι χριστιανοί, βλέπουσι μὲν πλουμιστὴ καὶ πολλὴ εὐμορφία τῶν ἀνθρώπων. τότε δὲ ἐγρικουσι τὴν εὐωδία τους, ὅταν πλησιάσουν κοντὰ εἰς τὰ ἄνθη καὶ τὰ πιάσουν καὶ μὲ τὰ χέρια τους. Ἐτζὶ εἶναι καὶ ἡ κατάστασις τῆς ἐκκλησίας μας. Ὡσάν ἄνθη ἀμάραντα καὶ εὐωδέστατα εἶναι τα, τὰ λόγια καὶ αἱ διηγήσεις τῆς ἀγίας μας γραφῆς. Διότι ἀπ' αὐτὰ ἀκούομε καὶ ἐγνωρίζομε, πῶς οἱ θεϊότατοι προφῆτες χαίρονται εἰς πνευματικὰ περιβόλια· πῶς οἱ ἀπόστολοι μᾶς διδάσκουν τὴν εὐσέβεια· πῶς οἱ μάρτυρες παρακαλοῦν τὸ θεὸν διὰ τ' ἡμᾶς· πῶς οἱ ἄγγελοι τοὺς συμβοηθοῦν εἰς τὴν παρακαλοσύνην· πῶς οἱ διδάσκαλοι ἀγωνίζονται διὰ τὴν εὐσέβεια· πῶς οἱ δίκαιοι καὶ δισοὶ κοπιᾶζουσι διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Καὶ τὸ περισσότερον καὶ μεγαλύτερον εἶναι νὰ ἰδεῖ κανεὶς εἰς τὴν ἐκκλησίαν μας τὴ βρῦσιν τῶν ἀγαθῶν, τὴν βεβαίωσιν τῆς ἐλπίδας μας, τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, τὸ θεῖο, λέγω, καὶ ἱερὸ εὐαγγέλιον. Εἰς τὸ ὅποιο εὐαγγέλιον εἶναι ὅλη ἡ τελείωσις τῆς ζωῆς μας, ὅλη ἡ διδασχὴ τοῦ Κυρίου, ὅλα του τὰ θαύματα, ὅλες του οἱ θεϊκῆς καὶ σωματικῆς ἐργασίαι. Ἀπ' αὐτὸ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἀκούομε, πῶς ὁ Κύριος ἰάτρεισε ἀσθενημένους, πῶς ἔθεράπεισε ἀρώστους, πῶς ἐκαταπράυνε τὴ θάλασσαν μὲ τὸ φοβερικόν του, πῶς ἠσώχασε τοὺς ἀνέμους, πῶς ἀνέστησε τοὺς νεκροὺς· πῶς ἔδιωξε δαίμονας ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπων· πῶς οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀκούοντες τὴν διδασχὴν τοῦ ἐπίστρεφαν καὶ ἐμετανοοῦσαν.

Αὐτὰ ὅλα καὶ ἄλλα περισσότερα εἶναι νὰ ἰδεῖ κανεὶς εἰς τὸ θεῖο καὶ ἱερὸ εὐαγγέλιον καὶ νὰ καταλάβῃ, πῶς οἱ μὲν δίκαιοι στεφανώνονται, οἱ δὲ ἁμαρτωλοὶ καταδικάζονται· πῶς οἱ ἀγαθοὶ παίνονται, οἱ δὲ κακοὶ κατηγοροῦνται· πῶς οἱ φρόνιμοι ἐγκωμιάζονται, οἱ δὲ μωροὶ καὶ ἄγνωστοι κατακρίνονται· πῶς οἱ ἐλεήμονες μακαρίζονται καὶ καλοτυχίζονται, οἱ δὲ ἄσπλαγχνοι καὶ ἀνελεήμονες ὀνειδίζονται· πῶς οἱ φαρισαῖοι καὶ ὑπερήφανοι ταπεινώνονται, οἱ δὲ τελῶναι καὶ φαρισαῖοι πάλιν ὑψώνονται, οἱ μὲν φαρισαῖοι διὰ τὴν κενοδοξίαν τους, οἱ δὲ τελῶναι διὰ τὴν ταπείνωσίν τους. Τοιαῦτα μεγάλα καὶ θαυμαστά ἀγαθὰ, εὐλογημένοι χριστιανοί, ἀκούομε καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὁποῦ μᾶς διδάσκει ὁ Κύριος εἰς τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον. Ὡσαύτως καὶ τὴ σήμερον ἡμέραν μᾶς παραινεῖ καὶ μᾶς καθοδηγᾷ αὐτὸς μόνος τοῦ ὁ Χριστός, ὅτι νὰ μὴ ὑπερηφανευόμεστε. Κι ἂν εἰς ὅλες τις ἀρετὰς τελειώσωμε, καὶ ἂν καὶ τὸ νόμον ὅλο πληρώσωμε, νὰ μὴ κενοδοξήσωμε ὡς

* Ἐπίσκοπος Λιτῆς καὶ Ρεντίνης καὶ εἶτα Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης, Θεσσαλονικεὺς, ἐκ τῶν σοφωτέρων πνευματικῶν ὀδηγῶν τοῦ αἰῶνος του († 1577). Οἱ Ἄ ὁ γ ο ἰ του καὶ ὁ Ἦ ὁ σ α υ ρ ὁ ς του ἐξεδόθησαν ἐπανειλημμένως. Τὸ ἀπόσπασμα τοῦτο ἐλήφθη ἐκ τῆς πρώτης ἐκδόσεως τοῦ Ἦ ὁ σ α υ ρ ὁ ὕ· πρὸς βλ. Γ. Β α λ ἔ τ α Ἀνθολογία τῆς Δημοτικῆς πεζογραφίας, τόμ. Α' σ, 52—3.

ΑΓΙΟΛΟΓΙΚΑ

Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Ο ΙΟΡΔΑΝΙΤΗΣ

[4 Μαρτίου]

Ὁ ἅγιος Γεράσιμος, ὁ παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀσκήσας, ἀποτελεῖ μίαν τῶν ἐξαιρετῶν ἀσκητικῶν φυσιογνωμιῶν τῆς Παλαιστίνης. Ἐπειδὴ δὲ τινες τῶν περὶ αὐτοῦ γραψάντων εἰς *Συναξάριον* ἢ εἰς *Βίους Ἁγίων* περιέπεσαν εἰς ἀνακριβείας ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς δράσεώς του¹, ἐθεωρήσαμεν ἐπιβαλλόμενον ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀγομένης ὑπὸ τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας ἑορτῆς κατὰ τὴν 4ην τρέχ. μῆνος², νὰ ἀποκαταστήσωμεν τὰ κατ' αὐτὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πηγῶν.

Ὁ βίος τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου εἰς τὰ Α-

1. Οὕτω ἐν τῷ *Μηναίῳ* τοῦ Μαρτίου ἀναγράφεται: «Τῇ Δ' τοῦ αὐτοῦ μηνός, μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν Γερασίμου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ. Οὗτος, ἐκ παιδὸς τῷ φόβῳ τοῦ Κυρίου στοιχειωθεὶς, καὶ τὸ τῶν μοναχῶν σχῆμα περιβαλλόμενος, τὴν ἐνδοξοτάτην ἔρημον τῆς Θηβαΐδος κατέλαβεν, ἐπὶ Κωνσταντίνου βασιλέως, ἐγγόνου Ἡρακλείου, τοῦ ἐπικαλουμένου Πωγωνάτου». (Ἐκδόσις Βενετίας, 1845, σ. 15). Ἐν τῷ *Συναξαριστῇ* τοῦ Νικοδήμου ἀναφέρεται ὅτι «ὁ ὄσιος Γεράσιμος ἦτο κατὰ τοὺς χρόνους Κωνσταντίνου τοῦ βασιλέως, τοῦ καλουμένου Πωγωνάτου ἐν ἔτει ΧΟ' (670), ὡς λέγει Σωφρόνιος ὁ Ἱεροσολύμων ὁ τὸν βίον τοῦ ὄσιου τούτου γράψας... καὶ τὸ σχῆμα τῶν μοναχῶν ἐνδυθεὶς, ὑπῆγεν εἰς τὴν βαθυτέραν ἔρημον τῆς Θηβαΐδος». (Ἐκδ. Θ. Νικολαΐδου Φιλαδελφείας, Β', Ἀθήναι, 1868, σ. 10). Βλέπε καὶ *Τρύφωνος Εὐαγγελίδου*, Οἱ Βίοι τῶν Ἁγίων, Ἀθήναι 1894, σ. 219 καὶ *Κ. Δουκάκη*, Μέγας Συναξαριστῆς ἦτοι Χαλκηδῶν κ.λ.π. Ἀθήναι, 1891, Μάρτιος, σ. 33 ἐξ. ἔνθα ἐπαναλαμβάνονται τὰ ἀνωτέρω.

2. Ἡ Δυτικὴ Ἐκκλησία ἑορτάζει τὴν μνήμην τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου τὴν 5 Μαρτίου. Βλέπε *Martyrologium Romanum*, editio novissima, Mechliniae, 1887, σ. 41, ἔνθα ἀναφέρεται ὅτι ὁ ἅγιος Γεράσιμος ἤκμασεν ἐπὶ αὐτοκράτορος Ζήνωνος εἰς τὰς δ' ἡμέρας τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἑορτάζει τὴν 5 Μαρτίου. Βλ. καὶ *Ἀρχιάγου Βασιλείου*, Μηνολόγιον Εὐαγγελιαρίου τοῦ Θ' αἰῶνος, «Ν. Σιών», Ζ' 1908, σ. 482, ἔνθα ἀναφέρεται τὴν 4 Μαρτίου ἑορτῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὄσιου Ἡσυχίου, πρεσβυτέρου Ἱεροσολύμων καὶ οὐχὶ τοῦ ἁγίου Γερασίμου τοῦ ἐν Ἰορδάνῃ.

ὕπερῃφανοι, νὰ μὴν καυχισθοῦμε ὡς ξενόδουλοι, ἀλλὰ ἀείποτες νὰ ταπεινωθῆμε, ἀείποτες νὰ καταδικάζομε τοῦ λόγου μας. Αὐτὸ σήμερον μᾶς διδάσκει ὁ Κύριος παραβολικῶς, ὃ εὐσεβέστατοι ἄρχοντες, καὶ ἀκούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ Κυρίου...

στα Sanctorum¹ συνετάχθη ἐκ τῆς βιογραφίας τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου, γραφείσης ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου Σκυθοπολίτου περὶ τὸ 555, ἐκ τοῦ βίου τοῦ ἁγίου Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ, μαθητοῦ τοῦ Γερασίμου, γραφέντος καὶ τούτου ὑπὸ τοῦ Κυρίλλου καὶ ἐκ τοῦ Λειμωναρίου τοῦ Ἰωάννου Μόσχου († 619)², ὅστις ἐπληροφορήθη περὶ τῶν ἀγωνισμάτων τοῦ Γερασίμου παρὰ τῶν μοναχῶν τῆς παρὰ τὸν Ἰορδάνην φερωνύμου τοῦ ἁγίου μονῆς. Οἱ Βολλανδισταὶ τὸν Κωνσταντίνον Πωγωνάτον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸν Πρόλογον, ἔζη ὁ ἅγιος Γεράσιμος, ἀντικαθιστοῦν διὰ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ νεωτέρου (408-450)³. Ἐν τῷ Συνοδικῷ ἑλληνικῷ Πρόλόγῳ τοῦ 15ου αἰῶνος (ἀρ. 364) λέγεται ὅτι ὁ βίος τοῦ ὄσιου Γερασίμου *παρεδόθη* ὑπὸ τοῦ σοφιστοῦ Σωφρονίου, τοῦ μετέπειτα Πατριάρχου Ἱεροσολύμων (634—638), ἐπὶ Κωνσταντίνου Πωγωνάτου. Ἴδου ποῦ ἐγκρατεῖται ἡ ἐξήγησις τῶν σφαλμάτων τοῦ Προλόγου ὡς πρὸς τὴν περίοδον, καθ' ἣν ἐζήσεν ὁ ἅγιος Γεράσιμος. Διότι εἶναι ἀναντιρρητὸν ὅτι ὁ ἅγιος Γεράσιμος ὁ Ἰορδανίτης ἐζήσεν τὸν Ε' αἰῶνα, ἐτελεύτησε δὲ τὸν βίον τὴν 5ην Μαρτίου τῆς ΙΓ' Ἰνδικτιῶνος, ἐν ἀρχῇ τῆς βασιλείας τοῦ Ζήνωνος (474-491), ἦτοι τῷ 475⁴, καὶ οὐχὶ ἐπὶ Κωνσταντίνου Πωγωνάτου (668—685), ὡς σημειῶνουν οἱ Συναξαρισταί. Τῷ 1897 ὁ Ἀθανάσιος Παπαδόπουλος Κεραμεὺς ἐξέδωκε βίον τοῦ ἁγίου Γερασίμου⁵ ἐκ τοῦ 188ου κώδικος τῆς Πατριαρχικῆς βι-

Τοιχογραφία
Μονῆς Μεταμορφώσεως Μετεώρων (1532)

1. Martii, I, 384—387.
2. Migne 87, 3, 2965—2969 καὶ Φωτίου Μυριόβιβλον Migne 103, 668.

3. Acta Sanctorum, ἐνθ' ἄν. 384.

4. Κανὼν τῆς ἐν ΚΠόλει Μεγ. Ἐκκλησίας τοῦ 9—10 αἰ. I, 138. Μηναίον τοῦ αὐτοκράτορος Βασιλείου τοῦ 10ου αἰ. I, 278 καὶ Παράρτημα 14. Μηνολόγιον παρὰ τῷ Ἑλλῆν. Εὐαγγελίῳ τῷ γραφέντι ἐν Καλλιπόλει τὸν 10ον αἰ. I, 99. Μηνολόγιον παρὰ τῷ Ἀποστόλῳ τῆς ἐν Παρισίοις Κοαλενίου Βιβλιοθήκης τοῦ 12ου αἰ. I, 120.

5. Ἀνάλεκτα Ἱεροσολυμιτικῆς Σταχυολογίας, Δ' 175—184. (Κυρίλλου Σκυθοπολίτου) Βίος καὶ ἀσκήσεως τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν καὶ θεοφόρου Γερασίμου τοῦ κατὰ τὴν ἔρημον τοῦ Ἰορδάνου δίκην ἡλίου λάμπαντος, ὃς ἡ ἀρχὴ: «Ὁ πεφωτισμένος τε καὶ ἡγιασμένος πατὴρ ἡμῶν Γεράσιμος». Ἐν ὑπόσημ. 1 ὁ Κεραμεὺς προστίθησι: «Τὸ δ' ὄνομα τοῦ συγγραφέως εἰκαστικῶς ἐγὼ προσέθηκα». Βλέπε τὸν αὐτοῦ Διορθώσεις καὶ προσθήκας ἐν τοῖς ἀγιολογικοῖς κειμένοις τοῦ τετάρτου τόμου, ἐν Ἀναλέκτοις κ. λ., Ε', 396. Τὸν βίον τοῦ-

βλιοθήκης τοῦ ΙΓ' αἰῶνος (f. ρνε'—ρξ')¹ ἀνω-
νύμου συγγραφέως, τὸν ὁποῖον, «εἰκαστι-
κῶς», ὡς λέγει, ἀπέδωκεν εἰς τὸν Κύριλλον
Σκυθοπολίτην, «εἰ, ὡς σημειώνει ἐν τῷ προλό-
γῳ του (σελ. ζ'), καὶ πονήματος αὐτοῦ παρ' ἄλ-
λου τινὸς οὐκ ἐγένετό που μνεῖα τοιοῦτου». Τῷ
1904 ὁ Η. Grégoire² ἀντέλεξεν ὅτι ὁ βίος οὗτος
δὲν εἶναι τὸ πρωτότυπον καὶ γνήσιον κείμενον
τὸ ὑπὸ τοῦ Σκυθοπολίτου συνταχθέν, ἀλλ' ὅτι
κατηρτίσθη ἐκ διαφόρων αὐτοῦ ἀποσπασμάτων,
εἰς τὰ ὁποῖα βραδύτερον (δεύτερον ἡμῶν τοῦ σι'
αί.) προσετέθησαν τινὰ περὶ τοῦ ἀγίου Γερασί-
μου καὶ κυρίως τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ
θεραπείαν τοῦ λέοντος, ἐκ τῆς διηγήσεως τοῦ
Ἰωάννου Μόσχου. Ἐν τούτοις ἡ γνησιότης τοῦ
βίου τούτου, ὡς συνταχθέντος ὑπὸ τοῦ Κυρίλ-
λου, ὑποστηρίζεται ὑπὸ τινῶν³ καὶ ἐκ τῆς ὁμοιό-
τητος τοῦ ὕφους πρὸς τὸ τῶν ἄλλων βίων τῶν
συνταχθέντων ὑπὸ τοῦ Σκυθοπολίτου καὶ κυρίως
ἐξ ὧν ἀναφέρονται ὑπ' αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀγ.
Γερασίμου ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἀγ. Εὐθυμίου (κεφ.
λε'). Κανόνα εἰς τὸν ἅγιον Γεράσιμον τὸν Ἰορ-
δανίτην ἔγραψεν ὁ Γεώργιος⁴, οὗ ἡ ἀκροστιχὶς
«Γεωργίου» ἐν τοῖς Θεοτοκίαις, ἐγκώμιον δὲ ὁ
Κωνσταντῖνος Ἀκροπολίτης⁵.

Ὁ ἀγ. Γεράσιμος ἐγεννήθη ἐν Λυκίᾳ ἐκ γο-
νέων χριστιανῶν, ὑπ' αὐτῶν δὲ «ἐκ βρέφους ἀ-

τον τοῦ ἀγ. Γερασίμου ὁ καθηγητὴς Ἰ. Ποιμαλόβοκη
ἐδημοσίευσεν ἐν μεταφράσει ἐν τῷ ῥωσικῷ περιοδικῷ
«Παλαιστίνειον Πατερικόν» τεύχ. VII (1895), ὡς ἀνα-
φέρει ὁ Ἀθ. Κεραμεὺς ἐν Ἀναλέκτοις κ. λ., Ε' 396.

1. Ἰωάννου Σακελλίου, Πατριακὴ Βιβλιοθήκη, σ.
108—109.

2. La Vie anonyme de S. Gerasime, Byzantinische
Zeitschrift, 13, 1904, σ. 114—135.

3. Ἰωάννου Φωκυλίδου, Ἡ ἱερὰ μονὴ Σάββα τοῦ ἡγια-
σμένου, Ἀλεξάνδρεια, 1927, σ. 223.

4. Μηνιαῖον Μαγίον. (ἔκδ. Βενετίας, 1845, σ. 14). Βλ.
ὑποσημ. 1 τοῦ Μηνιαίου Φεβρουαρίου (ἔκδ. Βενετίας,
1845 σελ. 138), ἐνθα διευκρινίζεται τὸ ὄνομα τοῦ ὕμνο-
γράφου τούτου, ὅπερ τινὲς ταυτίζουσι πρὸς τὸ ὄνομα
Γοργίου τινὸς ὕμνογράφου.

5. Ὁ ἐγκώματικὸς οὗτος λόγος εὑρηται ἐν τῷ Με-
διολανεῖ Codex Ambrosianus H 81 Sup. τοῦ ιδ' αἰ.
φ. 123β—131β, οὗ ἡ ἀρχὴ: «Καὶ πάλιν ἐκ τῶν μύρων,
μῦρον ἡδύπνοον». Τροῦ Μαξιμιλιανῶν, Νέος κώδιξ τῶν
ἔργων τοῦ μεγάλου Λογοθέτου Κωνσταντίνου τοῦ Ἀ-
κροπολίτου (κατὰ μετάφρασιν ὑπὸ Σπυρ. Λάμπρου),
Δελτίον Ἰστορ. καὶ Ἐθνολ. Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος,
Δ' σ. 39.

Περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀγίου Γερασίμου τοῦ Ἰορδανίτου
καὶ τῆς φερωνύμου μονῆς αὐτοῦ παρὰ τὸν Ἰορδάνην
βλ. ὡσαύτως καὶ Χρυσόστομον Α. Παπαδοπούλου (Ἀρχιεπ.
Ἀθηνῶν), Ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας Ἱεροσολύμων, Ἀ-
λεξάνδρεια, 190, σ. 177 ἐξ. Η. Delehaye, Synaxarium
Ecclesiae Constantinopolitanae, σ. 507. Francis Delmas,
Saint Gerasime, moine en Palestine ἐν Un Saint pour
chaque jour du mois (Deuxieme série, Mars), Bonne
Presse, Paris, ἔκδ. 1936, σ. 33 40. Abbé Co descard,
Vies des pères, des martyrs..., Mars, III, Lyon, 1834,
σ. 43 ἐξ. P. Étien Dictionnaire hagiographique, I 1167
ἐξ. S. Vailhé, Les Laures de St. Gerasime et de Calamon,
ἐν «Echos d' Orient», II 1898-9. Κλεόπα Κοινοβίου, Αἱ
περὶ τὸν Ἰορδάνην Λαῦ-
ραι Καλαμῶνος καὶ ἀγ. Γερασίμου καὶ οἱ βίοι Γερα-
σίμου καὶ Κυριακοῦ, Ἱεροσόλυμα, 1902.

φιερῶθη τῷ Θεῷ καὶ ἐν κοινοβίῳ ἐκ παιδὸς τὴν
μοναχικὴν ἐξεπαιδεύθη ἀκρίβειαν». Κατὰ τὸ 451
«ὑπὸ τῆς θείας ἀγάπης ἐλόμενος καὶ ἀπὸ δό-
ξης εἰς δόξαν» προκόπτειν ἐπειγόμενος, ἦλθεν
εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καὶ προσκυνήσας τοὺς ἀ-
γίους καὶ σεβασμίους τόπους κατήλθεν εἰς Ἰορ-
δάνην καὶ διήγεν ἐν τῇ περὶ τὴν Νεκρὰν θάλασ-
σαν ἐρήμῳ, τὸν ἀναχωρητικὸν μετερχόμενος
βίον», ἐγκαθιδρυθεὶς ἐν τινὶ ἀναχωρητηρίῳ. Ἐ-
κεῖ μετ' ἄλλων ἐκλεκτῶν μαθητῶν του, οἵτινες
ἀνεγνώριζον τὴν ὑπεροχὴν του, ἤρξατο τῆς
ἀσκητικῆς αὐτοῦ ζωῆς. Ἐκαστος τῶν ἀσκητῶν
τούτων εἶχεν ἰδίαν καλύβην, κατὰ δὲ τὸ Σάββα-
τον, τὴν Κυριακὴν καὶ τὰς ἑορτὰς συνήρχοντο
ἐν εἰδικῷ προσευχητηρίῳ διὰ τὴν προσευχὴν
καὶ κοινωνίαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ἐν
τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ τῷ Ἰορδάνου εὕρισκόμενος
ὁ Γεράσιμος παρεσύρθη εἰς τὸν μονοφυσιτισμὸν
ὑπὸ τῶν ὁπαδῶν τοῦ αἰρετικοῦ ψευδοπατριάρ-
χου Θεοδοσίου, φανατικοῦ μονοφυσίτου Αἰγυ-
πτίου μοναχοῦ, ὅστις, κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ
Πατριάρχου Ἰουβενάλιου, βοηθούμενος καὶ ὑπὸ
τῆς βασιλείας Εὐδοκίας, κατάρθωσε νὰ κατα-
λάβῃ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον Ἱεροσολύμων,
προβάς εἰς ἀνεκδιηγήτους σκληρότητας ἐπὶ
20 μῆνας (451—453). Ὁ ἀείμνηστος Ἀρχιε-
πίσκοπος Ἀθηνῶν Χρυσόστομος εἰς τὸ περι-
στούδαστον αὐτοῦ ἔργον Ἱστορία τῆς Ἐκκλη-
σίας Ἱεροσολύμων μὲ τὰ μελανώτερα χρώματα
περιγράφει τὴν βραχείαν πατριαρχίαν τοῦ ψευ-
δοπατριάρχου τούτου Θεοδοσίου. «Ἡ Ἱερουσα-
λήμ, λέγει, ἐπληρώθη θορύβου καὶ ἀνεκδιηγήτων
ταραχῶν ὡς δοκεῖν τὴν πόλιν ὑπὸ βαρβάρων
ἀλίσκεσθαι». Διότι καὶ φόνοι διεπράχθησαν ἐν-
τὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἱερουσαλήμ καὶ εἰς μύρια
ἀνοσιουργήματα προέβη ὁ Θεοδόσιος «γόνος ἐπι-
καρότατος καὶ διεφθαρμένος τὴν γνώμην», μετὰ
τῆς περὶ αὐτὸν σείρας πρὸς ἐπικράτησιν. Οὐ
μόνον δὲ ἄνδρες κληρικοί καὶ λαϊκοί, ἀλλὰ καὶ
αὐταὶ αἱ γυναῖκες τῆς Ἱερουσαλήμ ἐβιάζοντο
ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἐκείνου ἀνθρώπου ν' ἀποκη-
ρύττωσι τὸν πατριάρχην Ἰουβενάλιον καὶ τὴν
Δ' Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Αὐτὸς ὁ Ναὸς τῆς
Ἀναστάσεως ἐγένετο θέατρον ἀπεριγράπτων
σκηνῶν καὶ ἐπὶ πλέον ἡ ταραχὴ διηπλώθη
ἀνὰ τὴν Παλαιστίνην, συγκινήσασα τὸν μονα-
χικὸν αὐτῆς κόσμον»¹. Ἡ ἀποστασία τοῦ Γερα-
σίμου ἐκ τῆς κανονικῆς Ἐκκλησίας ὑπῆρξε μι-
κρᾶς διαρκείας. Διότι ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἐπι-
σκεφθεὶς ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Ρουβὰ τὸν ἅγιον Εὐ-
θύμιον, γενναίως πολεμήσαντα τὸν μονοφυσιτι-
σμὸν ἐν Παλαιστίνῃ, «ἐπέισθη συνθέσθαι τῷ
ὄρω τῷ ἐκτεθέντι ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς συνό-
δου», μετ' αὐτοῦ δὲ ἐπανῆλθεν εἰς τοὺς κόλ-
πους τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἱ ὑπὸ τὴν πνευματι-
κὴν αὐτοῦ χειραγωγίαν τελούντες μοναχοί, οἱ
παρασυρθέντες καὶ οὗτοι εἰς τὴν αἵρεσιν. Συν-
τριβεὶς ὁ Γεράσιμος ὑπέβαλεν ἑαυτὸν πρὸς ἐξι-

1. Ἐνθ' ἀν. 171 ἐξ.

λέωσιν εἰς μετάνοιαν καὶ αὐστηροτάτην ἄσκησιν ὥστε, κατὰ τὸν βιογράφον του, «πάντα μὲν τὸν ἐν Παλαιστίνῃ τῆς ζωῆς αὐτοῦ χρόνον τὰς ἐβδομάδας νηστεύειν, πάσας δὲ τὰς τῆς ἁγίας Τεσσαρακοστῆς ἡμέρας ἄσιτον αὐτὸν διαμεμενηκέναι, τῇ κατὰ Κυριακὴν κοινωνίᾳ ἀρκούμενον»¹. Περί τὸ 455 παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἔκειτο ἡ κόμη Βαιθαγά, ἵδρυσεν «Λαύραν περιφανεστάτην» περιλαμβάνουσαν ἐβδομηκοντα κελλία εἰς τὰ ὅποια διέμενον οἱ προηγμένοι εἰς τὴν τελειότητα τοῦ ἀσκητισμοῦ μοναχοί, ἐν τῷ μέσῳ δὲ αὐτῆς «κοινόβιον» εἰς τὸ ὅποιον διέμενον οἱ ἀρχαριοί. Οἰδιαμένοντες εἰς τὰ κελλία μοναχοὶ ὑπεβάλλοντο εἰς τόσον αὐστηράν ἄσκησιν, ὥστε ἦσαν «νενεκρωμένοι τῷ βίῳ καὶ Θεῷ μόνον ζῶντες, μηδὲν τῆς ὕλης τοῦ κόσμου τούτου ἔχειν τινα εἰς τὸ κελλίον αὐτοῦ, πλὴν τούτων τῶν ἀναγκαίων, ἐνὸς κολοβίου καὶ παλλίου καὶ κουκουλλίου· στρωμνὴν δὲ εἶχεν ἕκαστος ψιάθιον ἐν καὶ κεντώνιον καὶ ἐμβρίμιον καὶ σκευὸς ὀστράκινον ἐν, εἰς ὃ ἐγεύετο καὶ τὰ βαῖα ἔβρεχεν. Ταύτην δὲ συνθήθειαν παρεδίδου αὐτοῖς ὁ Θεοφόρος Γεράσιμος, ὥστε ἀνεωγμένους τὰς κέλλας ἀφιέναι ἵνα ἕκαστος τῶν συναγωνιστῶν τὴν ἴδιαν χρεῖαν λαμβάνη μηδενὸς κωλύοντος»². Τῶν μοναχῶν τούτων τῆς Λαύρας ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ ἦτο μία καὶ «οὐδὲ εἰς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ἔλεγεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά»³. Οἱ μοναχοὶ ὑπεχρεοῦντο νὰ τελοῦν εἰς αὐστηροτάτην σιωπὴν τρεφόμενοι «πλὴν ἄρτου, καὶ ὕδατος καὶ φοινίκων». Κατὰ Σάββατον καὶ Κυριακὴν προσήρχοντο εἰς τὸν ναὸν ἐκοινωνοῦν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ «μετελάμβανον ἐψητοῦ καὶ ὀλίγω οἴνω χρώμενοι» εἰς κοινὴν τράπεζαν.

Διὰ τοὺς μοναχοὺς τῆς Λαύρας ἀδύνατον ἦν τινα αὐτῶν ἄψαι λύχον εἰς τὸ κελλίον τὸ σύνολον, ἢ ποιῆσαι θερμὸν, ἢ ἔψη τοῦ γεύσασθαι, ἀλλ' ἦσαν ἀκτῆμονες καὶ ταπεινόφρονες καὶ τῶν παθῶν τῆς σαρκὸς αὐτοκράτορες. Γαστρός δὲ καὶ ἡδονῆς ἐκράτουν, οὐ μὴν γε, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῆς παθῶν, λύπης, ὀργῆς καὶ δειλίας καὶ λήθης, ἔξω γεγόνασι, «λογισμοὺς αἰεὶ καθαιροῦντες καὶ πᾶν ὕψωμα ἐπαιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ Θεοῦ» (Β' Κορινθ. ι' 5). Οὕτως αὐτοὺς τοῦ μεγάλου Γερασίμου παιδεύοντες καὶ ὀδηγοῦντες καὶ ποιμαίνοντες οὐ σκευεῖσι ποιμένος ἀπείρου, ἀλλὰ καὶ λίαν περιεσκεμμένου. αὕτη γὰρ ἦν αὐτῷ σπουδὴ μόνη, ἢ περὶ «τὸν κρυπτόν τῆς καρδίας ἄνθρωπον» θεραπεία καὶ ἐπιμέλεια, πτερῶσαι τὰς ψυχὰς καὶ ἀρπάσαι κόσμου καὶ καρποφορῆσαι αὐτὰς τῷ Θεῷ»⁴.

Περί τὴν 5ην ὥραν τῆς νυκτὸς τῆς 19 Ἰανουαρίου τοῦ 473 ὁ ἅγιος Εὐθύμιος, ὁ ἐπιστήθιος φίλος τοῦ ἁγ. Γερασίμου, παρέδιδε τὴν ἁγίαν,

αὐτοῦ ψυχὴν ἐν τῇ περιπέσῳ αὐτοῦ Λαύρα, ἥτις ἀπέειχε 3 ἢ 4 μίλια τῆς Λαύρας τοῦ ἁγ. Γερασίμου. Τὸ τέλος τοῦ ἁγίου Εὐθυμίου εἶδεν ὁ Ἀββᾶ Γεράσιμος ἐν ὄραματι καθ' ἣν ὥραν προσήρχετο ἐν τῇ Λαύρα αὐτοῦ. Τοῦτο ἀναφέρεται ἐν τῇ διηγήσει τοῦ ἁγ. Κυριακοῦ τοῦ ἀναχωρητοῦ, αὐτόπτου μάρτυρος, συνοδεύσαντος ἐν τῇ κηδεῖα τοῦ ἁγ. Εὐθυμίου τὸν ἁγ. Γεράσιμον, πρὸς τὸν Κύριλλον Σκυθοπολίτην ὡς ἑξῆς :

«Διηγήσατό μοι ὁ ἀββᾶς Κυριακὸς ὁ ἀναχωρητὴς λέγων, ὅτι «ἐν νεότητί μου, φησὶν, ἐπιποθήσας τὴν ἔρημον οἰκῆσαι, ἦλθον εἰς τὴν λαύραν τοῦ μεγάλου Εὐθυμίου, καὶ τὸ μοιραζικὸν σῆμα διὰ τῶν ἁγίων αὐτοῦ χειρῶν λαβὼν, ἀπεστάλην ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐν ἁγίοις Γεράσιμον· ὅστις Γεράσιμος, μὴ βουλόμενος ἔχειν ἐν τῇ ἑαυτοῦ λαύρα νεώτερον, δεξιόμενός με ἐν τῷ τῆς λαύρας κοινοβίῳ, ὑπῆρέτην τῶν πατέρων κατέστησε. Τοῦ δὲ πέμπτου χρόνου ἤδη πληρωθέντος τῆς ἐμῆς αὐτόθι διαγωγῆς, τῇ ἐννέῃ καὶ δεκάτῃ τοῦ Ἰανουαρίου μηνὸς ἐν ἡμέρᾳ Παρασκευῆ περὶ ἑσπέραν ἠτοιμάζον τὸ μαγεῖριον καὶ ὡς περὶ ὥραν πέμπτην τῆς νυκτὸς τοῦ Σαββάτου, ἐμοῦ ἀγρυπνοῦντος καὶ τὸ λάχανον τῶν πατέρων καθαρίζοντος, ἦλθε πρὸς με ἄγνω ὁ ἐν ἁγίοις Γεράσιμος καὶ λέγει μοι : «Ἀνάστα τάχιστα, Κυριακὴ ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου καὶ περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιον καὶ ἀκολούθει μοι». Καὶ ἀναστὰς ἠκολούθησα αὐτόν. Καὶ ἀπόντων ἡμῶν ἐπὶ τὴν Ἱερῶν, λέγω τῷ γέροντι : «Τί με πάτερ, τίς ἡ αἰτία τοῦ τούτου δρόμου»; Καὶ λέγει μοι ὁ μέγας Γεράσιμος : «Εὐθύμιος ὁ ἡγιασμένος τετελεύτησε». Καὶ θανάσας ἐγὼ εἶπον : «Καὶ πότεν σοι, σεβάσμιε πάτερ, τὸ εἶδέναι τούτο σαφῶς»; Καὶ ἀπεκρίθη ὁ γέρον καὶ εἶπεν, ὡς «περὶ ὧραν τρίτην τῆς νυκτὸς εἶδον εἰς προσευχὴν ἰστάμενος σχιζομένους τοὺς οὐρανούς καὶ ἀστραπὴν φωτὸς ἐξερχομένην καὶ φθάνουσαν ἕως τῆς γῆς· καὶ ἔμεινεν ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἡ ἀστραπὴ ὡς στύλος φωτὸς φαινόμενος ἀπὸ τῆς γῆς ἕως τοῦ οὐρανοῦ. Καὶ ἐμοῦ τὴν ὄπασίαν καὶ τὴν ἐαυτῆς δύναμιν ἀποροῦντος καὶ μαθεῖν τὴν αἰτίαν καὶ τὸν Θεὸν παρακαλοῦντος, ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ φωνῆς λεγούσης : Ἡ φωνὴ τοῦ μεγάλου ἐστὶν Εὐθύμιος, εἰς τὸν οὐρανὸν ἀναλαμβανομένη. Καὶ ἰδοὺ ὁ ὀφθαλμὸς στύλος φωτὸς κατὰ μισθὸν ὑποῖτο ἀπὸ τῆς γῆς μετὰ φωνῆς ἑνωφιδίας πολλῶν, καὶ οὕτως εἰσῆλθεν εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἐπεῖθεν ἔγνων σαφῶς, ὅτι ὁ μέγας Εὐθύμιος ἐτελειώθη. Καὶ δεύσαντες εὐχρον οὐτως, καὶ προσκνησάντες καὶ καταθέμενοι τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου πατρὸς ὑπεσφραγίσμενον δοξάζοντες τὸν Θεόν»¹.

Δύο ἔτη μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἁγ. Εὐθυμίου, ἦτοι τὴν 5ην Μαρτίου τοῦ 475, ἐπὶ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων Ἀναστασίου Α' (458—478), ἐτελεύτησε τὸν βίον καὶ ὁ ἁγ. Γεράσιμος. Τὴν διαδοχὴν τῆς Λαύρας ἀνέθηκεν οὗτος εἰς τοὺς συνασκητὰς αὐτοῦ Στέφανον καὶ Βασίλειον.

Ὁ Ἰωάννης Μόσχος περιελθὼν τὰς μονὰς τῆς Παλαιστίνης καὶ τῆς Αἰγύπτου, εἰς τὸν Λεϊμῶνά του², ἀφηγοῦμενος διάφορα ἀξιωμαθῆντα ἐπεισόδια ἐκ τῆς ζωῆς τῶν ἀναχωρητῶν, περὶ τοῦ ἁγ. Γερασίμου ἀναφέρει τὸ ἀκόλουθον χαριτωμένον σύμβημα με ἕνα λέοντα τῆς ἐρήμου : «Ὡς ἀπὸ μιλίου ἐνὸς τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου τοῦ ποταμοῦ λαύρα ἐστὶ τοῦ ἁγίου ἀββᾶ Γερασίμου λεγομένη. Ἐν αὐτῇ τῇ λαύρα παραβαλοῦσιν ἡμῖν διηγήσαντο οἱ ἐκεῖ καθηζόμενοι Πατέρες :

1. Ἐνθ' ἄν. σ. 179 ἑξ.

2. Εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Λεϊμωναρίου τούτου συνειργάσθη μετὰ τοῦ Ἱ. Μόσχου καὶ ὁ σοφιστὴς Σωφρόνιος ὁ μετέπειτα Πατριάρχης Ἱεροσολύμων. Βλ. Χρυσόστομος Παπαδοπούλου, Τὰ συγγράμματα τοῦ ἁγ. Σωφρονίου Πατριάρχου Ἱεροσολύμων «Νέα Σιών», ΙΖ' 1922, σ. 136 καὶ Ἰωάν. Φωκυλίδου, Ἰωάννης Μόσχος καὶ Σωφρόνιος ὁ σοφιστὴς ὁ καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων «Ν. Σιών», ΙΓ' 1913, σ. 815 ἑξ.

1. Ἐνθ' ἄν. Παπαδ. Κεραμέως, ἔνθ' ἄνωτ.

2. Ἐνθ' ἄν. σ. 177.

3. Ἐνθ' ἄν. σ. 178.

4. Ἐνθ' ἄν. σ. 177.

περὶ τοῦ ἁγίου τούτου· οἱ περιπατοῦντι ἐν μιᾷ παρὰ τὴν ὁχθρὴν τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου, ὑπήνησεν αὐτῷ λέων πάνυ ὠνόμομος ἐκ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ. Ἔειπεν γὰρ ἀπὸ καλάμου σκόλοπα ἐμπαγέτω αὐτῷ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ὀγκωθῆναι αὐτοῦ τὸν πόδα, καὶ πληρῆ πύου γενέσθαι. Ὡς οὖν ἐδεώθησεν ὁ λέων τὸν γέροντα, ἦλθεν πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπεδείκνυεν αὐτῷ τὸν πεπληγμένον πόδα ἐκ τοῦ ἐμπαγέντος αὐτῷ σκόλοπος, κλαίον τρόπον τινά, καὶ δεόμενος τῆς παρ' αὐτοῦ θεραπείας τυχεῖν. Ὡς δὲ εἶδεν αὐτὸν ὁ γέρον· ἐν τῷ αὐτῷ ἀνάγκῃ, καθίσας, καὶ λαβόμενος αὐτοῦ τοῦ ποδός, καὶ ἀνατιμών αὐτόν, ἐξέβαλε τὸν κάλαμον μετὰ πολλῶν ὑγρῶν, καὶ καλῶς περικαθαρίσας τὸ τραῦμα, καὶ δῆσας τὸν πόδα πανίῳ, ἀπέλυσεν. Ὁ δὲ λέων θεραπευθεὶς οὐκ ἔτι εἶσεν τὸν γέροντα, ἀλλ' ὡς γνήσιος μαθητῆς ὑποῦν δ' ἂν ἀπήγετο ἠκολούθει αὐτῷ ὥστε θανατῶσαι τὸν γέροντα τὴν τοσαύτην ἐγγνωμοσύνην τοῦ θηρίου· καὶ λοιπὸν ἀπὸ τότε ὁ γέρον· ἔσφραξεν αὐτόν, βάλλων αὐτῷ ἄριον καὶ βροκιά ὄσπρια.

Ἔειπεν δὲ ἡ λαύρα ὄνον δι' ὕδωρ εἰς τὴν χροσίαν τῶν γερόντων. Ἐκ γὰρ τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου πίνομαι ὕδωρ. Ἀπέχει δὲ ἐκ τῆς λαύρας ὁ ποταμός, μίλιον ἓν. Συνήθειαν οὖν εἶχον οἱ Πατέρες διδόναι τῷ λέοντι τὸν ὄνον, ἵνα βόσκη αὐτὸν παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ἁγίου Ἰορδάνου. Ἐν μιᾷ οὖν βροκίῳ ἐκ ὄνου ὑπὸ τοῦ λέοντος, ἀπῆλθεν ἅπ' αὐτοῦ οὐκ ὀλίγον διάστημα· καὶ ἰδοὺ καμηλάριος ἐρχόμενος ἀπὸ Ἀραβίας, καὶ εὐρόντες τὸν ὄνον, λαβόντες αὐτόν ἀπῆλθον εἰς τὰ ἴδια.

Ὁ δὲ λέων ἀπολέσας τὸν ὄνον, ἦλθεν εἰς τὴν λαύραν πάνυ στυγρὸς καὶ καταφῆς πρὸς τὸν ἄββαν Γερασίμου. Ἐνόμιζεν οὖν ὁ ἄββας, ὅτι ἔφαγεν τὸν ὄνον ὁ λέων· καὶ λέγει αὐτῷ. Ποῦ ὁ ὄνος; Ὁ δὲ ὡσπερ ἄνθρωπος εἰσὶν αἰσῶν, καὶ κάτω νεύων. Λέγει αὐτῷ ὁ γέρον· ἔφαγες αὐτόν; εὐλογητός Κύριος. Ἐπὶ τι ἐποίησεν ὁ ὄνος, ἀπ' ἄριου οὐ μέλλεις ποιεῖν. Ἀπὸ τότε οὖν ὁ λέων κελεύσαντος τοῦ γέροντος ἐβάσταζεν τὸ κωνθῆλιον κεράμια τέσσαρα ἔχον, καὶ ἔφραξεν ὕδωρ.

Ἦλθεν οὖν ἐν μιᾷ στρατιώτης εὐξασθαι πρὸς τὸν γέροντα καὶ ἰδὼν τὸν λέοντα τὸ ὕδωρ βαστάζοντα, καὶ μαθὼν τὴν αἰτίαν, ἦλθεν πρὸς αὐτόν. Καὶ ἐκβαλὼν τρία νομισματά ἔδωκε τοῖς γέροντι, ἵνα ἀγοράσωσιν ὄνον εἰς τὴν χροσίαν τοῦ ὕδατος, καὶ τὸν λέοντα τῆς τοιαύτης λειτουργίας ἐλευθερώσωσι. Μετὰ οὖν χρόνον τινά τοῦ ἐλευθερωθῆναι τὸν λέοντα, ὁ καμηλάριος, ὁ τὸν ὄνον λαβὼν, ἤρχετο πάλιν σίτον πωλῆσαι ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει, ἔχων τὸν ὄνον μεθ' ἐαυτοῦ καὶ περὶ αὐτοῦ τὸν ἅγιον Ἰορδάνην κατὰ συγκυρίαν ὑπληρώθη τῷ λέοντι. Καὶ ἰδὼν αὐτόν, εἶσεν τὰς καμήλους, καὶ ἔφραξεν. Ὁ δὲ λέων, γνωρίσας τὸν ὄνον, ἔδραμεν ἐπ' αὐτόν, καὶ τῷ στόματι δακνὼν αὐτῷ, ὡς εἶωθεν, τὸ δουλίριον, ἔσφαξε αὐτόν, καὶ τὰς τρεῖς καμήλους γαίρων ἑμοῦ καὶ κράζων, ὡς τὸν ὄνον ὃν ἀπόλωσεν, εὐρηκῶς, ἦλθεν πρὸς τὸν γέροντα. Ὁ γὰρ γέρον· εἶπεν ὅτι λέων ἔφαγεν τὸν ὄνον. Τότε ἔγνω ὁ γέρον· ὅτι ἐσφοφαντήθη ὁ λέων. Ἐπέθηκεν δὲ ὄνομα τῷ λέοντι Ἰορδάνην. Ἐποίησεν οὖν μετὰ τοῦ γέροντος ἐν τῇ λαύρᾳ λέων πενταστῆ χρόνον ἀχώριστος αὐτοῦ πάντοτε ὄν.

Ὅτε δὲ πρὸς Κύριον ἀπεδήμησεν ὁ ἄββας Γερασίμος, καὶ ὑπὸ τῶν Πατέρων ἐτάφη, κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ ὁ λέων οὐκ εὐεθέη ἐν τῇ λαύρᾳ. Μετὰ γοῦν ὀλίγον καιρὸν ἦλθεν ὁ λέων, καὶ ἐξήτει τὸν γέροντα. Ὁ δὲ μαθητῆς τοῦ γέροντος, καὶ ὁ ἄββας Σαββάτιος, ἰδόντες αὐτόν, λέγουσιν αὐτῷ. Ἰορδάνην, ὁ γέρον· ἡμῶν ἀφήκεν ἡμᾶς ὄρφανούς, καὶ πρὸς Κύριον ἀπεδήμησεν, ἀλλὰ δεῦρο, φάγε. Ὁ δὲ λέων φασὶν οὐκ ἠθσεν, ἀλλὰ συνεχῶς τοὺς ὀφθαλμούς αὐτοῦ τῆδε κἀκείσε ὑπέστρεφεν, τοῦ ἰδεῖν τὸν γέροντα αὐτοῦ, ὠνόμομος μέγαρα, καὶ μὴ φέρον αὐτοῦ τὴν ἀπόλειψιν. Ὁ δὲ ἄββας Σαββάτιος ἰδόντες αὐτόν, καὶ οἱ λοιποὶ Πατέρες τριβόντες τὸν ῥῶτον αὐτοῦ ἔλεγον· αὐτῷ ἀπῆλθεν ὁ γέρον· πρὸς Κύριον, ἄσας ἡμᾶς· καὶ ταῦτα αὐτῶν λεγόντων οὐκ ἠδύναντο ἐκ τῶν βοῶν οὐδὲ ἐκ τῶν ὀδυσμῶν παύσαι αὐτόν. Ἀλλ' ὅσον αὐτὸν ἐδόκουν διὰ λόγων θεραπεύειν, καὶ μεταβάλλειν, τοσοῦτον ὠνόμομος αὐτὸς μάλλον, καὶ μάλλον διετέλει, καὶ βοᾷς μέλζουσι ἐκέχρητο τὸν θρόνον ἐπαύξων, καὶ δεικνύων διὰ τῶν φωνῶν καὶ τοῦ προσώπου καὶ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν λύπην ἣν εἶχεν μὴ βλέπον τὸν γέροντα. Τότε λέγει αὐτῷ ὁ ἄββας Σαββάτιος. Δεῦρο μετ' ἐμοῦ, ἐφ' ὅσον οὐ πιστεύεις ἡμῖν· καὶ δεικνύω σοὶ ὅπου κεῖται ὁ γέρον· ἡμῶν· καὶ λαβὼν αὐτόν ἀπήνεγκεν ὅπου ἦσαν θάνατες αὐτόν. Ἀπείχον δὲ ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας ὡς ἡμῖς μίλιον. Καὶ σταθεῖς ὁ

ἄββας Σαββάτιος ἐπάνω τοῦ τάφου τοῦ ἄββα Γερασίμου, λέγει τῷ λέοντι· ἰδοὺ ὁ γέρον· ἡμῶν· καὶ ἔκλινεν τὰ γόνατα αὐτοῦ ὁ ἄββας Σαββάτιος. Ὡς οὖν εἶδεν ὁ λέων πῶς ἔβαλεν μετανοίας, κρούων τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ σφοδρῶς εἰς τὴν γῆν καὶ ὠρνούμενος, παραχρῆμα ἀπέθανεν ἐπάνω τοῦ τάφου τοῦ γέροντος. Τοῦτο δὲ γέγονεν, οὐκ ὡς ψυχρὴν λογικὴν ἔχοντος τοῦ λέοντος, ἀλλ' ὡς τοῦ Θεοῦ θέλοντος δοξάσαι τοὺς δοξάζοντες αὐτόν, οὐ μόνον ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ μετὰ θάνατον, καὶ δεῖξαι πᾶσι εἶχον τὰ θηρία ὑποταγὴν πρὸς τὸν Ἄδამ· προὐτὸν αὐτὸν προκοῦσαι τῆς ἐντολῆς, καὶ τῆς ἐν Παράδεισῳ τρυφῆς ἐκπεσεῖν. »¹

Ἡ φερώνυμος «μονὴ τοῦ Ἄββα Γερασίμου», ἀνακαινισθεῖσα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὑπὸ τοῦ ἱ. Κοινοῦ τοῦ Παναγίου Τάφου ὑπὸ τοῦ Γέροντος Σκουφύλακος Εὐθυμίου, ἀποτελεῖ σεπτὸν κειμήλιον τῆς ἀναπτύξεως ἐν Παλαιστίνῃ τοῦ μοναχικοῦ βίου ὑπὸ τοῦ ἁγίου Γερασίμου.²

Πρεσβύτερος ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΠ. ΡΑΜΦΟΣ π. Θ.

1. Migne, ἔνθ. ἀν. (κεφ. 107). Αἱ τοιοῦτου εἴδους διηγήσεις ἀπαντῶσι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καὶ εἰς ἄλλους βίους μεγάλων ἀναχωρητῶν. Οὗτω Κύριλλος ὁ Σκυθοπολίτης ἐν τῷ βίῳ τοῦ ἁγ. Σάβα λέγει ὅτι «... συνήνησε λέων... χολαίνων καὶ προσπεσὼν ἐδείκνυεν αὐτῷ τὸν πόδα, νεύματι παρακαλῶν ἐπιμελείας τυχεῖν· ὁ δὲ πατήρ ἡμῶν Σάβας κατανοήσας τὴν τοῦ θηρίου ὀδύνην, καθίσας, καὶ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ ἐπιλαβόμενος...» (ἐκδ. Ποιμαλόβσκη σ. 256).

2. Τῷ 1588 διὰ φερμανίου τοῦ σουλτάνου Μουράτ γ' διετάχθη ἡ ἐπισκευὴ τῆς μονῆς ταύτης. Ἀθ. Κεραμῆος ἔνθ' ἀν. Δ' 474.

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

[1] Περὶ συγχωνεύσεως ἐνοριῶν Ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης

(Φύλλον Ἐφ. Κυβερν. 30 (Α') τῆς 6-2-48)

ΠΑΥΛΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 11 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 Α. Νόμου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημεριῶν» ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2117/12. 12. 47 πρότασιν τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Συγχωνεύομεν εἰς κοινὴν ἐφημερίαν τὰς κάτωθι ἐνορίας τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης :

- 1) Τοὺς ἱεροὺς Ναοὺς Ἁγίου Νικολάου Δρωῖτας καὶ Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀκρασίου εἰς τὴν τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ Ἁγίας Παρασκευῆς με ἔδραν τὸ Ἀκράσιον.
- 2) Τοὺς ἱ. Ναοὺς Τιμίου Προδρόμου Μηλεῶν καὶ Ἁγίου Ἀντωνίου Τριγόνος εἰς τὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ Ἁγ. Ἀντωνίου με ἔδραν τὸν Τρίγωνα.
- 3) Τοὺς ἱ. Ναοὺς Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Μέσουνα καὶ Ἁγ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου Πλωμαρίου, εἰς τὴν τοῦ Ἱεροῦ Χρυσοστόμου καὶ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης με ἔδραν τὸ Πλωμαρίον.
- 4) Τοὺς ἱ. Ναοὺς Ἁγ. Ἀνδρέου Κάτω Χωρίου καὶ Τιμίου Προδρόμου Κουρνέλλας εἰς τὴν τοῦ Τιμίου Προδρόμου καὶ Ἁγ. Ἀνδρέου, με ἔδραν τὴν Κουρνέλλαν.
- 5) Τοὺς ἱ. Ναοὺς Ἁγ. Δημητρίου Μυχοῦς καὶ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κάτω Τρίτους, εἰς τὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ Ἁγ. Δημητρίου με ἔδραν τὸ Κάτω Τρίτους.
- 6) Τοὺς ἱ. Ναοὺς Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης Ἐρεσοῦ καὶ Ἁγ. Εἰρήνης Ἐρεσοῦ, εἰς τὴν τῆς Ἁγίας Εἰρήνης καὶ τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης με ἔδραν τὴν Ἐρεσό.
- 7) Τοὺς ἱ. Ναοὺς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πυργίου καὶ Ἁγ. Γεωργίου—Ἀλεφαντῶν εἰς τὴν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ Ἁγ. Γεωργίου, με ἔδραν τὰ Ἀλεφαντά.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Ἑθνικῆς Παι-

δείας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰανουαρίου 1948.

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Ὁ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργὸς
ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ

[2] «Περὶ συγχωνεύσεως ἐνοριῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Τριφυλίας καὶ Κίτρους».

(Φ. Ε. Κ. 33 (Α') τῆς 9-2-48)

ΠΑΥΛΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 15 ἐδ. 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 536)1945 Α. Νόμου «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Ὁρθοδόξου Ἐφημεριακοῦ Κλήρου τῆς Ἑλλάδος κλπ.» ὡς καὶ τὰς σχετικὰς προτάσεις τῶν Μητροπολιτικῶν Συμβουλίων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας καὶ Κίτρους, προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργῶν, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Συγχωνεύομεν τὰς κάτωθι ἐνορίας ὡς ἀκολουθῶς :

Α') Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας.

1) Τὴν ἐνορίαν Εἰσοδίων Θεοτόκου Θεισίας εἰς τὴν ἐνορίαν Κοιμήσεως Θεοτόκου Μάτεσι με ἔδραν τὴν Κοινότητα Μάτεσι.

2) Τὴν ἐνορίαν Κοιμήσεως Θεοτόκου Μάλλης εἰς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην Πεδικονερίου, με ἔδραν τὴν Κοινότητα Πεδικονερίου.

3) Τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Κωνσταντίνου Ξηροκάμπου εἰς τὴν ἐνορίαν Ταξιαρχῶν Στασοῦ με ἔδραν τὴν Κοινότητα Στασοῦ.

4) Τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Πέτρου, Ἁγίου Σώστη εἰς τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Νικολάου Ἀμπελιώνης, με ἔδραν τὴν Κοινότητα Ἀμπελιώνια.

5) Τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Γεωργίου Χαλαζωνίου εἰς τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Ἰωάννου Κατσιμπαλι, με ἔδραν τὴν Κοινότητα Κατσιμπαλι.

6) Τὴν ἐνορίαν Προφήτου Ἥλιου Μύρου εἰς Ἅγιον Γεωργίου Ραχῶν Τριφυλίας, με ἔδραν Κοινότητα Ραχῶν Τριφυλίας.

7) Τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Ἰωάννου Βρεστοῦ εἰς τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Νικολάου Μυρωνείων, με ἔδραν τὴν Κοινότητα Μυρωνείων.

8) Τὴν ἐνορίαν Ἁγίας Βαρβάρας Κάτω Σαμικοῦ εἰς τὴν ἐνορίαν Ἁγίου Κωνσταντίνου Ἄνω Σαμικοῦ, με ἔδραν τὴν Κοινότητα Σαμικοῦ.

Β') Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κίτρους.

1) Τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγ. Νικολάου Βουλτίστης εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Ἀθανασίου—Καστανιάς.

2) Τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Μεγάλης Γεφύρας εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου—Παλημπελών.

3) Τὸν Ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου—Μηλιάδι εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Γεωργίου—Μοσχοποτάτου.

4) Τὸ Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίων Ἀποστόλων—Κορινοῦ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Παντελεήμονος—Κορινοῦ.

5) Τὸν Συνοικισμὸν Καρυῆς εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Νικολάου Σκοτεινῶν (Μόρνας).

6) Τὸν Συνοικισμὸν Λύκοβη εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγ. Νικολάου Βροντούς.

7) Τὸν Συνοικισμὸν Βρύα εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Κοιμήσεως Θεοτόκου Ρητίνης.

8) Τὸν Συνοικισμὸν Μικρὰ Μηλιά εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίας Παρασκευῆς Παληόστυνας.

9) Τὸν Συνοικισμὸν Κρούσοβα εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Χαράδρας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Θρησκευμάτων καὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημο-

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Οἱ δὲ ἄλλοι, ποῦ ;

Οἱ δημοδιδάσκαλοι Ἀθηνῶν τοῦ Συλλόγου τῆς I' Ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας ἐν γενικῇ συνελεύσει τῶν ἀπεκήμενων τοὺς συμμαχοῦντας μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῆς Μητρῶς Πατρίδος προδότας, ἐξέφρασαν τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν πρὸς τοὺς ἐν αὐτοῦσιν αἰχμαλώτους τὸ αἶμά των κατὰ τὸν ἱερὸν τοῦτον ἐθνικὸν ἀγῶνα καὶ ἔδρασαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος καθ' οἰονδήποτε τρόπον.

Τὶ ἔγινεν ὁ λοιπὸς διδασκαλικὸς τῆς Ἑλλάδος κόσμος ;

Τὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἐν Γενεύῃ συνελθοῦσα ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ ΟΗΕ, ἀναβαλοῦσα τὰς ἐργασίας της, πρόκειται νὰ τὰς συνεχίσῃ κατὰ τὸν προσεχῆ Μάιον ἐν Νέα Ὑόρκῃ, τὸ δὲ πόρισμα αὐτῆς θὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν διὰ νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ τῶν μελῶν της. Προστίθεται, ὅτι ἡ Ρωσία διεμήνυσεν ὅτι θὰ ἐποβάλλῃ ἴδιαν—σοβιετικὴν—δῆλωσιν περὶ τῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων. Καὶ μόνον τοῦ γεγονότος, ὅτι ἀπὸ τοῦδε ἡ Σοβιετία δηλοῖ ὅτι ἴδιαν ἔχει ἀντίληψιν περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου, προκαταλαμβάνει τὴν ἐντύπωσιν ὅτι αὕτη θὰ ἦεν διάφορος τῆς γνώμης τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἄλλ' ὁ κόσμος ἤδη γνωρίζει, ὅτι ἡ σοβιετικὴ περὶ τοῦ ἀνθρώπου ἰδέα εἶνε ὅχι ἀπλῶς διάφορος, ἀλλ' αὐτόχρημα ριζικῶς ἀντίθετος πρὸς τὴν τῆς λοιπῆς ἀνθρωπότητος, ἐφ' ὅσον ὁ σοβιετικὸς κρατικὸς ὀλοκληρωτισμὸς, ἀγνοῶν τὸ ἐλεύθερον ἀνθρωπίνον ἄτομον, συντρίβει ὑπὸ τοὺς τροχούς του τὴν ἀνθρωπίνην προσωπικότητα, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἀναγνωρίζει πνευματικὰ καὶ ἠθικὰ δικαιώματα, καί, ἐπομένως, οὐδεμίαν ἀξίαν. Ὁ ἀνθρώπος εἶνε διὰ τὸν σοβιετικὸν μολοσβερισμὸν ἀποκλειστικῶς homo economicus, προσωρισμένος νὰ προλεταριοποιηθῇ συμπτωγόμενος εἰς τὴν ἀπρόσωπον ὀλότητα τοῦ παμπεριληπτικοῦ Κράτους. Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἴμεθα περίεργοι νὰ μάθωμεν εἰς ὁποίου εἶδους πόρισμα θὰ καταλήξῃ ἡ ἐπὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου Ἐπιτροπὴ μετὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν σοβιετικὴν γνωμοδότησιν.

Τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ὁ διαπρεπὴς χρονογράφος τοῦ «Βήματος», ἀφορμὴν λαμβάνων ἐκ τῆς εἰδήσεως περὶ θεσπίσεως ἐδικῶν μέτρων διὰ τὰ σχολεῖα τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι «ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἑλληνοπαίδων τοῦ ἐξωτερικοῦ εἶνε πλημμελής», ἐξαίρει τὴν ὑψηλὴν περιορίαν εἰς ἣν πάντοτε ἐκρατήθη ἡ ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσις, ἀπειρῶς ἀνωτέρα τῆς ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους παρεχομένης, ἐκφράζει δὲ τὸν φόβον μήπως

.....
σιευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1948

ΠΑΥΛΟΣ
Β.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῆς Παιδείας
ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΟΣ

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
ΔΗΜ. ΧΕΛΜΗΣ

«ἐσήμανε καὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων τοῦ ἐξωτερικοῦ τὸ τέλος», ἀνάλογον δηλαδή πρὸς τὸ «ξεχαρβάλωμα καὶ τὴν ἀσυναρτησία τῆς ἑλληνικῆς παιδείας».

«Οὐ τὰ σχολεῖα τοῦ ὑποδοῦλου Ἑλληνισμοῦ καὶ τῶν ἑλληνικῶν κοινοτήτων τοῦ ἐξωτερικοῦ ἦσαν ἀπὸ πάσης ἐπόψεως κυριολεκτικῶς ἄριστα, μαρτυροῦν ὅσοι ἐμάθησαν ἑλληνικὰ γράμματα εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν ΚΠόλεως, τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν καὶ τὴν Ἐμπορικὴν Χάλκης, τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Σταυροῦ, τὴν Ἐδαγγελικὴν Σχολὴν Σμύρνης, εἰς τὰ ὀνομαστά Γυμνάσια Φιλιππουπόλεως, Ἀδριανουπόλεως, Ἰωαννίνων, Σερρών, Ξάνθης, Θεσσαλονίκης, Μυτιλήνης, Σάμου, Ἀλεξανδρείας, Βενετίας, Τεργεστής, Κύπρου, Πόντου καὶ ὅπου ἀλλοθὺ οἱ τότε ὑπόδουλοι ἢ ἄποικοι Ἕλληνες ἐφιλοτιμοῦντο νὰ πῆξουν παρὰ τὸν νόον τῶν καὶ τὸ σχολεῖόν τῶν. Δὲν γνωρίζομεν ὅποια μέτρα θὰ λάβῃ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας διὰ τὰ σχολεῖα τῶν κοινοτήτων τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἂν ταῦτα θὰ τὰ βλάψουν μᾶλλον ἢ θὰ τὰ ὀφελήσουν. Ἐχομεν ὅμως βασίμους λόγους νὰ ὑπολαμβάνωμεν, ὅτι ἡ μέριμνα αὕτη τοῦ Ὑπουργείου προῆλθεν εἰδικῶς ἐκ τῆς σημερινῆς θλιβερᾶς καταστάσεως τῶν σχολείων τῶν κοινοτήτων Ἀλεξανδρείας καὶ Καΐρου, τῶν ὁποίων τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν κατὰ μέγα μέρος ἐιράπη πρὸς ὅ,τι ὑποσκάπτει τὰ γνησίως ἐθνικὰ ἑλληνικὰ θεμέλια τῆς ἀγωγῆς τῶν ἑλληνοπαίδων, τοῦτο δὲ καὶ ἠνάγκασε τὸν Μακαριώτατον Πάπαν καὶ Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας νὰ ἰδρῦσῃ ἴδιον «Πατριαρχικὸν» συγκρότημα σχολῶν—Δημοικὸν καὶ Γυμνάσιον—διὰ νὰ προφυλάξῃ τὰ τέκνα τοῦ αἰγυπτιακοῦ ἑλληνισμοῦ ἀπὸ τὴν φθοροποιὸν ἐπίδρασιν τῶν κοινοτικῶν σχολείων.

Ὁ πολυθρύλητος.

Ἀλλὰ πρόκειται περὶ τοῦ καὶ ἄλλοτε ὄφ' ἡμῶν μνημονευθέντος αἰδεσιμωτάτου Ἀρχιδιακόνου τοῦ καθηδρικοῦ ναοῦ τῆς Καντερβουρίας, ὅστις, μετὰ ταξείδιον εἰς τὴν Ρωσίαν καὶ τὴν κεντρικὴν Ἐδρῶπην κατὰ τὸ 1945, ἦτοι σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὸν πόλεμον, ἐπανελθὼν εἰς Ἀγγλίαν ἐδημοσίευσεν βιβλίον ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Σοβιετικὴ πρόοδος», δι' οὗ ἀπέβη ὁ διαπρυσιώτερος τῶν ἀπολογητῶν τῆς Ἑνώσεως τῶν Σοβιετ, πρὸς μέγα δημόσιον σκάνδαλον καὶ ἐξαιρετικὴν, ὡς εἰκός, στενοχωρίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν κύκλων. Ἐμπλεως θανμασμοῦ διὰ τὰ κοινωνικὰ, τὰ οἰκονομικὰ καὶ τὰ τεχνικὰ ἐπιτεύγματα τοῦ ρωσικοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τοῦ «λαμπροῦ κόσμου» τῶν δορυφόρων του, τυφλὸς ἔναντι τῆς ὀπισθεν τοῦ παραπετάσματος πασιγνώστου πραγματικότητος, μόνος αὐτὸς ἐξ ὅσων ἐπεσκέφθησαν τὴν Ρωσίαν δὲν ἐστάθη ἱκανὸς νὰ διακρίνῃ μεταξὺ τοῦ ὅ,τι ὁ ἴδιος εἶδε καὶ τοῦ ὅ,τι τῷ εἶχον ἄλλοι εἰς αὐτὸν εἶπει. Ἐντεῦθεν κατὰ πλῆκτος ὁ ἀναγινώσκων τὸ βιβλίον του κόσμος πληροφροεῖται ὅτι π. χ. ὑπάρχει ἐν τῇ σοβιετικῇ Ρωσίᾳ τελεία ἐλευθερία, ὅτι ὑπάρχει ἐλευθερία τύπου, ὅτι ἀγνοεῖ ἐντελῶς τὴν ὑπαρξίν μουσικῆς ἀστυνομίας, ὅτι, «ἂν καὶ ἡ ἐλευθερία γνώμης εἶνέ πως περιορισμένη, ἐν τούτοις αὕτη τάχιστα ἀποκαθίσταται», ὅτι ἡ ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία ἀπολαύει πλήρους ἐλευθερίας ἐν τῇ σοβιετικῇ Λιθουανίᾳ, καὶ ἄλλα πολλά καὶ

παράδοξα. Ἐπειδὴ δὲ ἡ κοινὴ πολλαχοῦ γνώμη ἐκινδύνευσε νὰ ἐκλάβῃ τὰς πρὸς τὴν Σοβιετίαν ἐξωφροενικάς ταύτας συμπαθεσίας τοῦ τόσο ἐπίσημον ἐν τῇ Ἀγγλικανικῇ Ἐκκλησίᾳ θέσιν κατέχοντος ἀνωτέρου τοῦτου κληρικοῦ ὡς ἐκφραζούσας τὴν ἐπίσημον αὐτῆς γνώμην, ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας ἐθεώρησεν ἐπεβεβλημένον νὰ προβῇ εἰς ἐπίσημον δήλωσιν, χαρακτηρίζουσαν ὡς δυστύχημα τὰς τοιαύτας ἀντιλήψεις τοῦ αἵθεο. Δρος Hewlett Johnson,

«διὸτι προσέκλεσαν παρεξηγήσεις καὶ ἐσφαλμέναι ἀντιλήψεις εἰς τε τὴν ἡπειρωτικὴν Ἐδρῶπην καὶ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, ἱκανὰς νὰ ἐπηρεάσουν τὰς σχέσεις τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὰς ἕνας Ἐκκλησίας ἢ γῶρας. Υἰαστέθη, δηλαδή, ὅτι εἰς Ἀρχιδιακόνου τῆς Καντερβουρίας πάντως ἐνεργεῖ καθ' ὁδῆν τῶν Ἀρχιεπισκόπων Καντερβουρίας καὶ ἀντιπροσωπεύει τὰς γνώμας του. Διὸ θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ἐπαναλάβω ὅτι τῷ 1937 ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Lang εἶχε δηλώσει, δι, δηλαδή, τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ δικαιοδοσία τοῦ Ἀρχιδιακόνου ἐν τῇ γῶρᾳ ταύτῃ δὲν ἐπεκτείνεται πέραν τῶν ὁρίων τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, τοῦ ὁποίου προοιῖται. Ἐξω τῶν ὁρίων τούτων ὁμιλεῖ καὶ πράττει ἐπὶ ἰδίᾳ ἐνδύνη. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Καντερβουρίας οὐτε ἐνδύνην τινὰ ἀπέχει δι' ὅ,τι ὁ Ἀρχιδιακόνος λέγει, οὔτε καὶ ἰσχὺν ἔχει νὰ τῷ ἐπιβάλῃ ἔλεγγον. Λαμβανόμενον δ' ἂν ὄντων τῶν εἰδικῶν καὶ εὐρυτάτων συσχετίσεων, πρὸς τὰς ὁποίας συνδέεται τὸ ὄνομα τῆς Καντερβουρίας, εἶνε ἀπαράτηρον νὰ δοθῇ πλήρης διευκρίνησις εἰς τὸ ζήτημα».

Οἱ «Ἐκκλησιαστικοὶ Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου ἐπὶ κεφαλῆς ἐπικριτικοῦ σημειώματος περὶ τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου τοῦ Ἀρχιδιακόνου ἔθηκαν τίτλον «Ἡ τύφλα τοῦ Ἀρχιδιακόνου» (The Dean's blind eye).

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος δι' ἐγγράφου τῆς πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, τὸν κ. Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῶν Θρησκευμάτων, διεμαρτυρήθη διὰ τὴν παράστασιν Ὑπουργῶν τινῶν καὶ ἄλλων ἐπίσημων κατὰ τὴν τελετὴν τῆς καταδύσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ ὑπὸ τῶν Παλατιομερολογητῶν.

—Ὁμοίως δι' ἑτέρου πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν καὶ τὸν κ. Ὑπουργὸν τῆς Γεωργίας ἐγγράφου τῆς διεμαρτυρήθη διὰ τὸν ἐκδοθέντα ὑπ' ἀριθ. 327)1947 νόμον περὶ ἀναγκαστικῆς μισθώσεως τῶν Μοναστηριακῶν κτημάτων.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 12)2)48, λαβούσα ὑπ' ὄψει τὴν ἔλλειψιν λειτουργικῶν βιβλίων, πρὸς τέλος τῆς θείας λατρείας ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς τῆς ὑπαίθρου καὶ δὴ τοῖς τῆς Βορείου Ἑλλάδος, ἀπεφάσισεν ὅπως ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία προβῇ εἰς τὴν ἐκδοσιν μεγάλου Συνεκδήμου, τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου θέλει καθορίσει ἡ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου καταρτισθεῖσα Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσοστόμου, Λαρίσης κ. Δωροθέου, Σέρου κ. Φιλαρέτου καὶ Κεφαλληνίας κ. Γερμανοῦ, προσλαμβάνουσα πρὸς τοῦτο καὶ ἑτέρους λογίους κληρικούς.

Ἀποστολικὴ Διακονία : Τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, εἰς ἐπανειλημμένας συνεδρίας ἐξετάσων τὸ ὅλον πρόβλημα τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, ἀπεφάσισε σὺν τοῖς ἄλλοις τὴν συγκροτηθῆναι μεγάλης Ἐπιτροπῆς ἐξ εἰδικῶν πρὸς μελέτην τῆς ὁργανώσεως τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ καταρτισμὸν γενικοῦ καὶ ἀναλυτικοῦ προγράμματος τῶν κατηχητικῶν μαθημάτων. Ἡ ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη ἐκ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως κ. Χρυσοστόμου ὡς Προέδρου, τῶν κ. κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, Βασ. Βέλλα, Νικ. Ἐξαρχοπούλου, Ἰωάν. Θεοδωρακοπούλου, Στυρ.

Καλλιόφα, Δημ. Μωραΐτου, Παν. Τρεμπέλα και Άνδρ. Παπαγεωργακοπούλου, τών Πανοσιολ. Αρχιμανδρ. κ. κ. Χριστοφ. Παλουτοπούλου και Βαρνάβα Τζωφτζάτου και του Αιδεσιμ. Άγγέλου Νησιώτη. Η Έπιτροπή, συνεργαζόμενη έντός τών ήμερών, θέλει έπιληφθή του έργου αὐτῆς.

Η συζήτηση και άπόφασις έπί τῆς έκδόσεως ειδικού Παιδικού Περιοδικού άνεβλήθη δι' ευθετώτερον χρόνον μετά τήν ύποβολήν τών πορισμάτων τῆς άνωτέρω Έπιτροπῆς.

Τήν σύνταξιν ειδικού Κανονισμού τών κατηχητικῶν Σχολείων θέλει αναλάβει ή σχετική Διεύθυνσις τῆς Άποστολικῆς Διακονίας.

Δι' έγγραφο του του Κεντρικόν Συμβούλιον παρεκάλεσε τήν Ίεράν Σύνοδον τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος, ίνα δι' έγκυκλίον συστήσῃ εις τούς Σεβ. Μητροπολίτας, όπως οὔτοι άξιώσωσι παρά παντός δυναμένου Κληρικου τήν ίδρουσιν Κατηχητικῶν Σχολείων.

Υπό τῆς Άποστολικῆς Διακονίας έξεδόθη τό ύπ' αριθμόν 5 φυλλάδιον τῆς «Φωνῆς τῆς Άποστολικῆς Διακονίας» ύπό τόν τίτλον «Χιλιασταί ή Ψευδομάρτυρες του Ίερωβα». Τό φυλλάδιον τοὔτο, στρεφόμενον κατά τῆς μαστιζούσης τήν χροάν μας αίρέσεως τών Χιλιαστῶν, έξετυπώθη εις 200.000 αντίτυπα και άπεστάλη προς δωρεάν διανομήν εις τās Ίεράς Μητροπόλεις.

Όσαὔτως ύπό τῆς Άποστολικῆς Διακονίας έξεδόθη τό ύπ' αριθμόν 6 φυλλάδιον τῆς «Φωνῆς τῆς Άποστολικῆς Διακονίας» ύπό τόν τίτλον «Άπό τὰ βασικά προβλήματα τών νέων». Τό φυλλάδιον τοὔτο προορίζεται δια τούς μαθητάς τών δύο άνωτέρων τάξεων τών Γυμνασίων, θέλει δέ διανεμηθῆ όμοίως δια τών Ίερών Μητροπόλεων.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Τη 31 παρ.μηνός Ιανουαρίου και ώραν 12ην π.μ. έγένετο έν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ ύπό τήν Προεδρίαν του Θεοφιλ. Βοηθοῦ Έπισκόπου Ταλαντίου κ. Βασιλείου ή δευτέρα συγκέντρωσις του εφημεριακού κλήρου τῆς Ίεράς Αρχιεπισκοπῆς, παρισταμένου και του Θεοφιλεστάτου Έπισκόπου Πατάρων κ. Μελετίου. Τό θέμα τῆς συγκεντρώσεως ταύτης ήτο «ό Ιερεὺς άπέναντι τών προπαγανδῶν». Έπ' αὐτοῦ άνέγνωσεν εισήγησιν ό Αρχιγραμματεὺς τῆς Ίεράς Συνόδου πανοσιολ. Αρχιμ. κ. Δαμασκηνός Κοτζιάς τονίσας ότι τό όλον θέμα τῆς έπιτυχούς αντιμετώπισεως τών ποικιλωνύμων προπαγανδῶν και αίρέσεων έγκειται εις τήν προσωπικότητα του ποιμένου-εφημερίου, οστις, όταν δντως είναι άξιος τῆς άποστολῆς του, δύναται να ανακόψῃ και στήσῃ τήν νόσον τών προπαγανδιστῶν. Ακολουθῶς έλαβον τόν λόγον και πολλοί κληρικοί. Ό Άγιος Πατάρων έτόνισεν ότι πρέπει να οργανωθῆ ό άγών κατά τών προπαγανδῶν και προς τοὔτο χρειάζεται ψυχική ένδτης έν τῷ συνδέσμῳ τῆς ειρήνης και άγάπης. Όσαὔτως υπέδειξεν ότι δέν πρέπει προς αντιμετώπισιν τών προπαγανδῶν να μετερχώμεθα τὰ ίδια με αὐτούς μέσα, αλλά τὰ πνευματικά έφόδια, άτινα άντλομεν άπό τήν άκένωτον πηγήν τῆς Όρθόδοξου πίστεως. Έν τέλει ό Άγιος Ταλαντίου συνοψίζων τὰ λεχθέντα ειπε τὰ κάτωθι: «Τό ζήτημα τοὔτο είναι εύρύτατον και χρήζει προσεκτικῆς μελέτης. Ός γνωστόν ή Όρθόδοξος Έκκλησία βάλλεται πανταχόθεν, διότι έχει δύναμιν, τήν όποιαν όμως ήμείς δέν χρησιμοποιούμεν έπαρκώς. Η ζωή του κληρικού είναι ένα μέσον, δια τοῦ όποιου έπιτυχώς δύναται να αντιμετώπισῃ τούς προπαγανδιστάς, οτίως ώς μόνην δικαιολογίαν προβάλλουν, ότι οι κληρικοί μας δέν ἴστανται εις τό ύψος τῆς άποστολῆς τών. Η κατά Χριστόν ζωή μας είναι ό βράχος, έπί τοῦ όποιου θα θραυώνται τὰ κύματα τῆς προπαγάνδας».

Ε Π Α Ρ Χ Ι Α Ι

Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος

Γράφουσιν ήμιν εκ Καρδίτσας ότι τήν 30 Ιανουαρίου επί τῆ μηνίμῃ τών Τριῶν Ίεραρχῶν μεγαλοπρεπώς έορ-

τάσθη έν τῷ Μητροπολιτικῷ ναῶ, χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ίεζεκιήλ, ή εορτή τών γραμμάτων. Έν τῷ ναῶ παρευρέθησαν ό Νομάρχης κ. Κούρκουλας ό Δήμαρχος κ. Χατζινίκος οι Γυμνασιάρχαι κ. κ. Γούλας και Άλεξίου μεθ' όλων τών Καθηγητῶν και τών μαθητῶν, ό Έπιθεωρητῆς τών Δημοτικῶν Σχολείων κ. Παπαϊωάννου μεθ' όλων τών διδασκάλων. Πανηγυρικῶν λόγων έξεφώνησεν άπό του Ίερού Άμβωνος ό έν τῷ Γυμνασίῳ Καθηγητῆς τών Θερησκευτικῶν κ. Μ. Παπαναστασίου. Μετά τό τέλος τῆς Θείας Λειτουργίας ό Νομάρχης, ό Δήμαρχος και όλοι οι Έκπαιδευτικοί λειτουργοί, 85 τόν άριθμόν, προσήλθον εις τήν Ίεράν Μητρόπολιν ώς κατ' έτος και έδεξιώθη προσφωνήσας αὐτούς ό Σεβ. Μητροπολίτης κ. Ίεζεκιήλ, κατόπιν δε προσεφθέθησαν άναψυκτικά.

—Εις τόν μεγαλοπρεπή Μητροπολιτικόν Ναόν του Άγίου Κωνσταντίνου ό διαπρεπῆς ζωγράφος κ. Δ. Γιολδάσης ιστορεῖ, δαπάνη του Δήμου Καρδίτσας, καθ' ύπόδειξιν του Σεβασμ. Μητροπολίτου τόν Παῦλον κηρύσσοντα έν τῷ Άρειῷ Πάγῳ κατά πιστήν άντιγραφὴν τῆς έν τῷ έν Αθήναις Ναῶ τῆς Άγίας Ειρήνης ύπαρχούσης τοιογραφίας του μακαρίτου Άγιογράφου Χατζηγιαννοπούλου, όμοίως τόν Ίησοῦν εύλογοῦντα τὰ παιδια καθ' ύπόδειγμα τῆς έν τῷ Ναῶ του Άγίου Γεωργίου Καρύτση ύπαρχούσης τοιογραφίας του ερασιτέχνου ζωγράφου και Αρχαιολόγου κ. Άλ. Φιλαδελφῶς, όμοίως, δαπάνη του Έμπορικου Συλλόγου, τήν επί του Όρους διδασκαλίαν κατ' Άγιοριτικὴν άπομίμησιν και, δαπάνη εὐσεβῶν χριστιανῶν, τήν θεραπειάν του Τύφλου. Τάς πολυπρόσωπους ταύτας συνθέσεις εκτελεῖ λιαν έπιτυχῶς ό κ. Γιολδάσης, έξ ὧν τήν πρώτην έπεράτωσεν.

—Ό Σεβ. Μητροπολίτης συλλέξας δι' έράνου παρήγγειλεν εις τόν γλύπτην Στυλ. Τσίγλαν τήν προτομήν του ένδόξου πεσόντος κατά τήν έπανάστασιν του 1611, πρώτου μετά τήν Άλωσιν έπαναστάτου Μητροπολίτου Ααρίσης-Καρδίτσας Διονυσίου του Σκυλοσόφου, ήτις θα στηθῆ έξωθεν του Μητροπολιτικου Ναου ως πάρισον τῆς ύπαρχούσης προτομῆς του κατά τήν Θεσσαλικὴν έπανάστασιν του 1878 πεσόντος Αρχηγου Γεωργίου Λαίου, ύπό του Σεβ. Μητροπολίτου προ έτῶν στηθείσης.

—Προνοία του Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου, έγένετο έναρξις τών Συσσιτίων δια τούς παιδας τών προσφύγων κατ' Ένορίας. Τό πρώτον συσσίτιον παρεσκευασθη δια δαπάνης του Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου κ. Ίεζεκιήλ, τό δεύτερον δαπάναις του Ήγουμένου τῆς Μονῆς Καραϊσκάκη Δαμασκηνου, τό τρίτον δαπάναις του βουλευτου κ. Α. Ταλλιαδούρου. Κατόπιν θα παρασκευάσουν άπό έν συσσίτιον έκαστος εκ τών έξ ένοριακῶν Ναῶν τῆς πόλεως και κατόπιν ό Έμπορικὸς Σύλλογος και τὰ διάφορα άλλα σωματεία. Ό Σεβ. εύέλπισται ότι δια τών προσπαθειῶν του θα δυνηθῆ να συντηρησῇ τὰ συσσίτια μεχρι του θέρους. Εις τήν οργανώσιν τών παιδικῶν συσσιτίων πολύτιμος βοηθός είναι ό Ίεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως άρχιμ. Εὐστάθιος Μπιλάλης.

Μητρόπολις Πατρῶν

—Η θερησκευτική πανήγυρις τῆς πόλεως Πατρῶν «ό Άπόστολος Άνδρέας» ετελέσθη και έφέτος μεγαλοπρεπώς. Τῆς εορτῆς μετέσχον μετά του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν και οι κληθέντες προς τόν σκοπόν τοὔτον Σεβασ. Μητροπολίται Αυστραλίας, Άττικῆς και Μεγαρίδος και Μεσσηνίας.

Χιλιάδες προσκυνητῶν παρηκολούθησαν μετά βαθυτάτης εὐσεβείας τās μεγαλοπρεπεῖς τελετάς και τήν κατανυκτικὴν λιτανείαν, εκδηλοῦντες τήν τιμὴν αὐτῶν προς τόν Πολιούχον και προστάτην τῆς πόλεως Πατρῶν.

—Ό θεῖος λόγος κηρύσσεται άνελιπιῶς τās Κυριακάς και επισήμους εορτάς, πλέον δε τών δωδεκα Ναῶν έχουσι κατά Κυριακὴν κήρυγμα. Ό οικεῖος Σεβ. Μητροπολίτης Πατρῶν δίδει τό παραδείγμα, δτερ φιλοτίμος μιμούνται ό Πρωτοσύγγελος Εὐστάθιος Εὐσταθόπουλος, οι Ίεροκήρυκες Παπαγιάννης και Βενεζόπουλος, ό λαϊκὸς τοιοῦτος Κούρκουλας, ό πατήρ Γεωβάσιος, οι κληρικοί Γεωργόπουλος, Παπαναγιώτου και Μήσης και οι θεολόγοι καθηγηταί Γ. Σωτηρόπουλος, Γ. Παπαϊωάννου, Παν.

Παναγιωτόπουλος, Γ. Ζαφειρόπουλος, Χρ. Κουγέας, Ἀλ. Σκούρας καὶ Β. Ἀλεξόπουλος, ὡς καὶ ὁ ἐνθουσιώδης Γεν. Ἐπιθεωρητῆς τῆς Στοιχ. Ἐκπαιδεύσεως κ. Τρύφον Παπαθανασίου.

—Εἰς τὰς τρεῖς φυλακὰς γίνεται ἀνά πᾶν 15θήμερον κήρυγμα μετὰ λειτουργίας ὑπὸ τοῦ Πρωτοσυγγέλλου καὶ τῶν Ἱεροκηρύκων. Εἰς ταύτας ἔλαβε χώραν καὶ ἐξομολόγησις, οἱ δὲ εἰλικρινῶς μετανοήσαντες ἐκοινωνήσαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὸν στρατόν, ὅπου καθωρίσθησαν καὶ ἐβδομαδιαῖα κηρύγματα ὑπὸ τῶν Θεολόγων Ἱεροκηρύκων, τοῦ Σεβασμιωτάτου Πατρῶν ἐγκαταστάσεως ταῦτα.

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων, μερίμνη τοῦ Σ. Πατρῶν, ἐγένετο διὰ τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων ἔρανος ὑπὲρ τῶν πτωχῶν, ὅστις ἀπέδωκεν ὑπὲρ τὰ 50 ἑκατομμύρια, ἅπανα καὶ διετέθησαν εἰς τοὺς πτωχοὺς, ἀσθενεῖς καὶ φυλακισμένους.

—Ὁ Σεβασμιώτατος μετὰ τοῦ Πρωτοσυγγέλλου Του, ὑπεδέχθησαν τοὺς τραυματίας τῶν τελευταίων ἐπιχειρήσεων κατὰ τῶν ἀναρχικῶν εἰς τὴν προκομμαίαν, ἐπεσκέφθησαν δὲ κατόπιν αὐτοὺς εἰς τὰ Νοσοκομεία καὶ διένειμαν εἰς αὐτοὺς βιβλία καὶ χρήματα.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, ὡς Πρόεδρος τοῦ Σανατορίου «Ἁγίου Ἀνδρέως», ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια αὐτοῦ ἐν μέσῳ τῶν Ἀρχῶν καὶ χιλιάδων τοῦ λαοῦ. Αἱ ὑπάρχουσαι νῦν ἑκατὸν κλινὰι αὐτοῦ διετέθησαν διὰ τοὺς φυματικούς, ὑπάρχει δὲ ἐλπίς νὰ αὐξηθοῦν ἐτι πλέον.

—Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μετέσχε, κληθείς, εἰς συνέδριον τῶν Δημοδιδασκάλων καὶ δι' ἐμπνευσμένης προσφωνήσεως ἀπηύθυνε πρὸς αὐτοὺς τὰς δεούσας πατρικὰς καὶ ἐθνικοθρησκευτικὰς συστάσεις.

Μητρόπολις Σιδηροκάστρου.

Καὶ πάντοτε μὴν ἰδίᾳ ὁμιλῶν ἐφέτος, λόγῳ τῆς ζοφώδους ἐν τῇ πόλει ταύτῃ καταστάσεως, ἡ προσφιλεῖς τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν ἐορτὴ ἐωρτάσθη καὶ ἐν Σιδηροκάστρῳ μετὰ πάσης θρησκευτικῆς εὐλαβείας καὶ σεμνότητος. Οὕτω τὴν παραμονὴν τῆς ἐορτῆς ἐψάλλη Μέγας Ἐσπερινός, εἰς δὲ συνέστρεψε πολλὴν λαὸς, παρέστησαν δὲ, τῇ προσκλήσει τοῦ Μητροπολίτου, τὸ Γυμνάσιον καὶ ἅπαντα τὰ Δημοτικὰ Σχολεῖα μετ' ὅλου τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν. Εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἐσπερινοῦ ὁμιλήσεν ὁ σεβ. Μητροπολίτης διὰ μακρῶν περὶ πίστεως καὶ ἐπιστήμης. Τὴν ἑπαύριον μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν, τελεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ἐν μέσῳ πυκνοῦ Ἐκκλησιασματος, ἅπαν τὸ πληθὺς κατηνύνη τὴν πρωτοβουλία τοῦ Συνδέσμου Εὐελπίδων Μελενίκου, τοῦ καὶ Ὁργανοτοῦ τῆς ἐν λόγῳ τελετῆς ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι τοῦ Μεγάλου Εὐεργέτου τῶν Σχολῶν Μελενίκου—Σιδηροστρου Ἀναστασίου Παλλατίδου, ἱατροῦ τοῦ Ἀυστριακοῦ Μονάρχου, εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ὁμονοίας.

Ἀρξαμένης δὲ τῆς τελετῆς διὰ προσευχῆς ἐψάλλθη ἐν πρώτοις ὕμνοι καὶ προσευχαί, εἶτα ἀπηγγέλθη τὸ εἰδικὸν ποίημα τοῦ Παλλατίδου. Ἀκολουθῶν ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ βήματος ὁ Σεβ. Μητροπολίτης, ὁμιλήσεν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν καὶ ἀπέφουρ πληθους διὰ μακρῶν πρὸς τοὺς νέους, κληθέντας ἐπὶ τούτῳ ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν τελετήν. Ἐν συνεχείᾳ αἱ μαθήτρια τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἐψάλλον διάφορα θρησκευτικὰ ἄσματα ὡς καὶ τὸν Ἐθνικὸν Ὕμνον. Οὕτω δὲ ἔληξεν ἡ λαμπρὰ καὶ χαρμόσινος αὕτη ἐορτὴ, καθ' ἣν τὸ πολυπληθὲς ἀκροατήριον, ἐκδηλοῦν τὴν ψυχικὴν αὐτοῦ χαρὰν καὶ ἀγαλλίαν ἐξερράγη εἰς ζητωκραυγὰς καὶ χειροκροτήματα ὑπὲρ τοῦ ὁμιλητοῦ καὶ τῶν ὀργανωτῶν τῆς ἐθνικοθρησκευτικῆς ταύτης τελετῆς.

—Ἀπὸ μᾶς ἑβδομάδος, τῇ φροντίδι καὶ ἐπιστασίᾳ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἤρξαντο λειτουργοῦντα ἐν ταῦθα ἀφ' ἑνὸς μὲν συστάτῃ τῶν Ὁρφανῶν Παιδῶν, ἀνερχομένων τὸ γε νῦν εἰς 120 περίπου, χορηγούσης τῆς Ἑλληνικῆς Πολεμικῆς περιθάλψεως Ἀμερικῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ διανομὴ γάλακτος εἰς τὰ παιδιὰ τῆς τε πόλεως καὶ τῶν χωρίων.

Μητρόπολις Σισανίου—Σιατίστης

Κατὰ τοὺς μῆνας Ἰανουάριον καὶ Φεβρουάριον ἡ Α. Σ.

ὁ Μητροπολίτης κ. Ἰάκωβος συνοδευόμενος ὑπὸ δυνάμει στρατοῦ διήλθε διὰ μέσου ἀναρτοκρατουμένων περιοχῶν καὶ ἐπεσκέφθη δις τὰς πέραν τοῦ ποταμοῦ Ἀλιάκμονος μεγαλειτέρας Κομπολόεις τῆς ἐμπεριστάτου Ἐπαρχίας του, ὅπου ἔχουν συγκεντρωθῆ χιλιάδες συμμοριοπλήκτων παραμεινας ἐν αὐταῖς ἱκανὰς ἡμέρας πλησίον τῶν δοκιμαζομένων χριστιανῶν τῶν, διένειμεν ἱματισμὸν καὶ τρόφιμα εἰς χιλιάς πεντακοσίας οἰκογενείας ἐκ τῶν ἀποσταλεισῶν αὐτῶ ἐφοδίων ὑπὸ τε τοῦ Ἑλλη. Ἐρutherford Σταυροῦ καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐράνου τῆς Βασιλείσης καὶ ὁμίλησεν ἐπικαίως κατ' ἐπανάληψιν εἰς τοὺς ἐκεῖ ἰ. ναοὺς πρὸς τὰ κατακλύσαντα αὐτοὺς πληθῆ τῶν πιστῶν. Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς εἰς Τροτύλιον διαμονῆς του, μεταβάς εἰς τὸ ἐκεῖ ἱστορικὸν Γυμνάσιον καὶ τὸ Οἰκοτροφεῖον αὐτοῦ, ὁμίλησε διὰ μακρῶν πρὸς τε τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς μαθητὰς περὶ τῆς ὑγιούς θρησκευτικότητος, εἶτα δὲ παρακαθῆσας εἰς γεῦμα ἐν τῷ οἰκοτροφεῖῳ ἠλόγησε τὴν κοινὴν τράπεζαν τῶν μαθητῶν. Ὁ Γυμνασιάρχης κ. Ρηγόπουλος ἐν προσφωνήσει διεμήνευσε τὰ αἰσθήματα εὐγνωμοσύνης τῶν τροφίμων τοῦ ἰδρύματος δι' ὅσα ἡ Α. Σ. προσήνεγκεν ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ ὑπὲρ τῆς εἰς τὸ τελειότερον ὄργανώσεως τοῦ οἰκοτροφείου καὶ τοῦ ἐφοδιασμοῦ αὐτοῦ διὰ τροφίμων, εἰδῶν ρουζισμόν κλπ. Ἐπιστρέφων ὁ Σεβ. Μητροπολίτης ἐκ τῆς περιουσίας του ταύτης εἰς τὴν ἔδραν του ἐστάθμευσεν εἰς τὸ παρατὴν Σιάτισταν μοναστήριον τῆς Παναγίας Μικροκάστρου, ὅπου καὶ διενυκτέρευσε. Πληροφορηθέντες τοῦτο οἱ συμμοριῖται εἰσέβαλον κατὰ τὰς μεταμεσονυχτίους ὥρας καὶ ἀπεπειράθησαν νὰ ἀπαγάγῃσι τὸν Ἱεράρχην ἐν μέσῳ ὕβρεων καὶ προσηλακισμῶν. Λόγῳ ὁμῶς τοῦ προεξερχομένου τῆς ὥρας ἠγαγκάσθησαν νὰ ἀπέλθουν, χωρὶς νὰ πραγματοποιήσωσι τὸ σχέδιόν των, περιορισθέντες μόνον εἰς ὕβρεις καὶ ἀπειλὰς κατὰ τοῦ προσώπου τοῦ Μητροπολίτου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κλήρου ἐν γένει.

—Κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μεταβάς δις εἰς Ἐράττηραν, μεγάλην Κοινότητα τῆς Ἐπαρχίας του, ἐτέλεσε τὴν Θεῖαν λειτουργίαν, καθ' ἣν καὶ ὁμίλησε πρὸς τὸν λαόν. Κατὰ τὴν πρώτην ἐπίσκεψίν του πρὸς τὰς ἐπὶ τῇ ἰδρῦσει δὺα Κατηχ. Σχολείων τελετῆς, ὁμίλησε διὰ μακρῶν περὶ τοῦ θεσμοῦ καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ὠφελειῶν.

Τὴν 18 Ἰανουαρίου ἐτέλεσε τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης γεφύρας τοῦ Ἀλιάκμονος (μῆκος 105 μέτρων), ἣν εἶχον ἀναντιᾶξει οἱ Γερμανοὶ καὶ ἀνεκατεσκεύασεν ἡδὴ ἡ ὑπηρεσία τοῦ μηχανικοῦ τῆς II Μεραρχίας. Παρήσαν ὁ Ὑποστράτηγος κ. Ἀλέξ. Τσιγκούνης, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ χιλιάδες λαοῦ ἐκ τῶν πέριξ χωρίων. Μετὰ τὸν ἁγιασμόν ἡ Α. Σ. εἶπεν ἐν λογιδίῳ τὰ προσήκοντα.

Ἀπὸ τῆς 3 Φεβρουαρίου ἤρξατο ἐν Σιατίστῃ σειρά ὁμιλιῶν ἐθνικοθρησκευτικοῦ καὶ ἠθικοκοινωνικοῦ περιεχομένου τῇ πρωτοβουλία τοῦ παρατὴν Ἱερῶν Μητροπόλεϊ παραρτήματος τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας διὰ τοὺς ἐν Σιατίστῃ ἄνδρας τῆς II Μεραρχίας. Τὴν πρώτην ὁμιλίαν, γενομένην ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου ὡς προέδρου τοῦ παραρτήματος, παρηκολούθησαν ὁ Ὑποστράτηγος κ. Τσιγκούνης, οἱ ἀξιωματικοὶ καὶ ὑπὲρ τοὺς 1000 στρατιῶται, εἰς οὓς ἡ Α. Σ. διένειμεν εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, τῆς «δεομένης», ἃς ἀπέστειλεν εἰς αὐτὸν ἐξ Ἀθηνῶν τὸ Διοικητ. Συμβούλιον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς 80ετηρίδος τῆς Μόσχας ἡ Α.Θ.Μ. ὁ πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας Ἀλέξιος ἐν ἐγκυκλίῳ ἀτόφῳ πρὸς τοὺς ἱεράρχας, τὸν κλῆρον καὶ τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας Μόσχας καὶ συμπάσης τῆς ὀρθοδόξου Ρωσικῆς ἐκκλησίας, ἐξείρατο τὸ γεγονός καὶ τὴν σημασίαν τῆς σημερινῆς ρωσικῆς πρωτεύουσας, λέγει, σὺν ἄλλοις ὅτι «ἡ Μόσχα, ὡς ἐνσαρκώσασα καὶ συγκεντρώσασα ἐν ἑαυτῇ τὴν ἀληθῆ ὀρθοδοξίαν, κατέστη κέντρον τῆς ὀρθοδοξίας ταύτης, οἱ δὲ κατέχωτες τὸν μοσχοβιτικὸν θρόνον ἀνεγνωρίσθησαν ὑπὸ πάντων τῶν Πρωθιεραρχῶν τῶν ἀρχαιωτάτων Ἐκκλησιῶν: τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας καὶ Ἱεροσολύμων

ισότιμοι πρὸς αὐτοὺς ἐν τῷ ὕψιλῳ ἀξιῶματι τῶν Πατριαρχῶν Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας.»

—Ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατριάρχης ἐπὶ τε τῇ 800ετηρίδι ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μόσχας καὶ «ἐπὶ τῇ πολυσημάντῳ διὰ πάντας ἡμᾶς ἡμέρᾳ τῆς τριακονταετοῦς νέας περιόδου ἐν τῇ ζωῇ τοῦ ἡμετέρου Κράτους» διεβίβασε πρὸς τὸν Στρατάρχη Ἰωσήφ Βησαριόνοβιτς Στάλιν καὶ τὴν ὑπ' αὐτὸν Κυβέρνησιν διὰ τηλεγραφημάτων θερμοτάτας εὐχὰς «ὑπὲρ τῆς ἀπροσκόπτου ἐπιτυχίας τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος καὶ πρὸς εὐτυχίαν τῶν λαῶν τῆς καὶ ὑπὲρ τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς ἰσχύος τῆς Ρωσίας».

—Ἐπὶ τῇ κατὰ τὴν 7 Νοεμβρίου (25 Ὀκτ.) τοῦ ληξάντος ἔτους συμπληρώσει τριακονταετίας ἀπὸ τῆς ρωσικῆς ἐπαναστάσεως ὁ Μακαρ. Πατριάρχης Ἀλέξιος ἐν ἐγκυκλίῳ του πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν τῆς ρωσικῆς ἐκκλησίας ἐξαιρεῖ τὴν νέαν ταύτην τοῦ ρωσικοῦ Κράτους ἐποχὴν, «ἣς κύριος χειραγωγικός σκοπὸς ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῆς δουλείας, τῆς καταθλίψεως καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ πλούτου καὶ τυραννίας». «Ἐπεστράφησαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν—λέγεται, σὺν ἄλλοις, ἐφεξῆς ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ—πάντα ὅσα ἀπ' αὐτῆς ἀφῆρέθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἡ' αἰῶνος, ἡ νόμιμος αὐτῆς ἡγεσία—τὸ Πατριαρχεῖον· δύο τοπικαὶ σύνοδοι συνεκλήθησαν κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα, ἡ δὲ τῷ 1945 συγκροτηθεῖσα ἐνεφανίσθη ὡς πρωτοφανὲς ἐν Ρωσίᾳ κτ' τῇ ἐκκλησιαστικῇ ζωῇ τῆς γεγονός, διότι ἐν τῇ συνόδῳ ταύτῃ μετὰ καὶ πάντων τῶν ἡμετέρων ἱεραρχῶν καὶ ποιμένων παρέστησαν κεφαλαὶ καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι πασῶν τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς καὶ τῶν λοιπῶν αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν...». «Ἐντείνομεν τὰς προσευχὰς μας—καταλήγει ὁ Πατριάρχης—ὑπὲρ τοῦ θεοφρουρητοῦ ρωσικοῦ Κράτους καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτοῦ μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν σοφὸν Ἀρχηγόν, ὃν ἡ θεία Πρόνοια ἐξελέξατο καὶ κατέστησεν ὅπως ὀδηγήσῃ τὴν ἡμετέραν Πατρίδα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς εὐημερίας καὶ τῆς δόξης.»

—Ὑπὸ τὸν τίτλον «Περὶ τῶν ὀρίων τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ δικαιώματος ἐξουσίας τοῦ Πατριαρχείου ΚΠόλεως εἰς τὴν *Λαοσοφίαν*» ὁ Καθηγ. Σ. Τρόϊτσκιη δημοσιεύει ἐν τῷ ἐπισήμῳ «Περιοδικῷ τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας» (ἀριθ. 11, 1947, σ. 34—45) πραγματείας, διὰ τῆς ὁποίας προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι τὸ ἐν λόγῳ Πατριαρχεῖον οὐδὲν ἔχει κανονικὸν δικαίωμα ὑπαγωγῆς τῆς οἰασθῆποτε ρωσικῆς ἢ ἄλλης ὀρθοδόξου διασπορᾶς ὑπὸ τὴν ἑαυτοῦ δικαιοδοσίαν.

—Καθ' ἃ ἀναγράφει τῷ ἐπίσημον Δελτίον τοῦ Πατριαρχείου, ἔντονος καταβάλλεται προσπάθεια διὰ τὴν μόρφωσιν τοῦ Κλήρου. Οὕτω κατὰ μῆνα Φεβρουάριον π. ἔ. ἐγένοντο τὰ ἐγκαίρια τῆς ἐπαναλειτουργίας τῆς ἐν Κιέβῳ Ἱερατικῆς Σχολῆς, ἣτις ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν παρέμεινε κλειστή. Ἐγένοντο ὡσαύτως δεκτοὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος σπουδασταὶ ἐν τῇ Θεολογικῇ Ἀκαδημίᾳ καὶ τῇ Ἱερατικῇ Σχολῇ Μόσχας καὶ ἐπανήρχισε λειτουργοῦν τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Φροντιστήριον τῆς πόλεως Γκρόντο.

—Κατὰ πληροφορίας ἐκ τοῦ αὐτοῦ Δελτίου (Αὐγουστος 1947) ὁ ἐν τῇ πόλει Βατοῦμ ἑλληνικὸς Ναὸς παρεδόθη ἀπὸ τῆς παρελθούσης ἀνοίξεως τοῦ παρελθόντος ἔτους εἰς τὴν Ρωσικὴν Κοινότητα τῆς πόλεως ταύτης.

—Τὴν 5ην Ἀπριλίου 1947 ὁ ἐν Μόσχᾳ πληρεξούσιος Πρεσβευτῆς τῆς Ρουμανίας ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Μακ. Πατριάρχην κ. Ἀλέξιον ἐν τῇ Μεγάλῃ αἰθούσῃ τῶν Πατριαρχείων τὸν Ρουμανικὸν Μεγαλόταυρον Ἀστὴρ τῆς Ρουμανίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Οἱ «Ἐκκλησ. Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου περιγράφουν τὴν ἐν Σερβίᾳ κατάστασιν τῆς ὀρθοδόξιας ὡς ὁμοίαν πρὸς τὴν τῆς ρωσικῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὰ πρώτα ἔτη τῆς ἐπαναστάσεως. Ἡ Ἐκκλησία ἐχωρίσθη ἀπὸ τοῦ Κράτους, αἱ μοναὶ καὶ τὰ σεμινάρια ἐκλείσθησαν

καὶ ἡ θρησκεία ἐξωστρακίσθη ἐκ τῶν σχολείων. Ἀπὸ τοῦ 1941 πέντε ἐπίσκοποι καὶ τριακόσιοι ἱερεῖς ἐθανατώθησαν. Ἄξιον σημειώσεως εἶναι ὅτι τριακόσιοι ὀρθόδοξοι ἱερεῖς συνελθόντες ἐν Βελιγραδίῳ ἀπεφάσισαν τὴν συγκρότησιν Ὁργανώσεως ὅπως συνεργασθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως εἰς κοινωνικά, οἰκονομικά καὶ ἐκπαιδευτικά θέματα. Τὸ διάβημα τοῦτο ἐπῆλθεν ὡς ἀπάντησις εἰς πρόσκλησιν τῆς Ἱ. Συνόδου πρὸς συνεργασίαν μετὰ τῶν ἱερέων καὶ τῶν κρατικῶν ἀξιωματῶν καὶ εἰς προτροπὴν τοῦ Πατριαρχοῦ Γαβριήλ, ὅπως ὁ κλῆρος ὑποστηρίξῃ πᾶσαν ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ σερβικοῦ λαοῦ δρᾶσιν.

—Ἡ Ἱ. Σύνοδος προέβη εἰς τὸ πρῶτον μετεπαναστατικὸν ἀνοιγμα τοῦ σεμιναρίου Πριζρένης.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Τὸ θέμα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους ἐγένετο ἀφορμὴ ζωηρῶν διαφωνιῶν μετὰ τῶν προτεσταντῶν τῆς Ἰταλίας. Ὁ καθηγητῆς Ριαcenti καὶ οἱ ὁπαδοὶ του ὑπερμάχονται τῆς ὑπὸ τὸ φασιστικὸν καθεστὸς θέσεως τοῦ Προτεσταντισμοῦ, πιστεύοντες ὅτι τῆν ἀρίστην λύσιν δίδει ἡ παραδοχὴ κογκορδάτου μετὰ τῆς Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, περιλαμβάνοντος πάντα τὰ προτεσταντικὰ σωματεία. Σήμερον ὅμως ταῦτα ἐν Ἰταλίᾳ φαίνονται μᾶλλον ἀποδεχόμενα τὸν χωρισμὸν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ Κράτους, ὅφ' ὃν ὅμως νοεῖται οὐχὶ ἐχθρική στάσις τοῦ δευτέρου πρὸς τὴν πρώτην, ἀλλὰ τὸ μέσον τῆς διατηρήσεως τῆς θρησκευτικῆς ἐλευθερίας. Οἱ προτεστανταὶ δὲν θὰ ἀποξενωθοῦν τῶν πολιτικῶν προβλημάτων· τούναντίον, θὰ εἶνε περισσότερον ἐλεύθεροι νὰ ὑπομνησκούν εἰς τὸ Κράτος ὅτι ἡ δρᾶσις του πρέπει νὰ ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν χριστιανικῶν ἀρχῶν. Κατὰ ταῦτα, αἱ ἀρχαὶ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ συμβουλίου τῶν ἐν Ἰταλίᾳ προτεσταντικῶν κλάδων εἶνε: ἐλευθερία συνειδήσεως διὰ πάντα· ἐλευθερία λατρείας πρὸ τοῦ νόμου· καὶ θρησκευτικὴ οὐδετερότης τοῦ Κράτους.

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΣΜΟΣ

Ἐν τοῖς «Ἐκκλησ. Καιροῖς» τοῦ Λονδίνου σημειοῦται ὡς ἐνδιαφέρουσα ἡ στάσις τοῦ αἰδέου W. A. Gibson, τοῦ ναοῦ τῶν Ἀγ. Πάντων (South Wimbledon), ἀρνούμενου νὰ διδῶνται εἰς τὰ παιδιά, κατὰ τὸ Βάπτισμα, ὀνόματα ἐκδήλων ἀντιχριστιανικά. Ἀναφέρονται ὡς τοιαῦτα τὰ: Tobruk, Scaras καὶ Trincomalee. —Θεολογικὴ Ἐπιτροπὴ, οὐσαυτίσεια ἐσχάτως ὑπὸ τῶν Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου Καντερβούριας καὶ Ὑόρκης ἐμελέτησε τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων μετὰ τῶν Βαπτισματῶν, Χρισματος καὶ Ἀγίας Μεταλήψεως, ἐξέδωκε δὲ τὴν Ἐκθεσίαν τῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ θεολογία τῆς Χριστιανικῆς Μυστήσεως».

—Ὁ Πρόεδρος τῆς ἐν Γερμανίᾳ Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας Ἐπίσκοπος Wurm δι' ἐπιστολῆς του πρὸς τὸ Βρετανικὸν Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐπιδειχθεῖσαν εὐμένειαν καὶ τὴν βοήθειαν τῶν ἀγγλῶν χριστιανῶν πρὸς τοὺς ἐν Μεγ. Βρετανίᾳ γερμανοὺς ἀχμαλώτους πολέμου.

Ἐκκλησίαι ἐκ Γερμανίας

Οἱ ρωμαιοκαθολικοὶ Ἀρχιεπίσκοποι τοῦ Μονάχου, τῆς Κολωνίας, τοῦ Φραιβούργου καὶ τοῦ Paterborn, οἱ προτεστανταὶ Ἐπίσκοποι τοῦ Wurttemberg, τοῦ Ἄνω-βέρου καὶ τῆς Βαυαρίας, ὁ Ἡρόδρος τῆς Βεστφαλίας καὶ ὁ Dr Martin Niemöller ἐδημοσίευσαν ἔκκλησιν πρὸς τὸν κόσμον ὑπὲρ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ: «Δότε εἰς τὸ ἔθνος μας καὶ εἰς τὸν κόσμον μίαν διηνεκὴ εἰρήνην, ἡ ὁποία νὰ συντελέσῃ πρὸς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἂν ἐτι ἐν τῇ ἡττηθείσῃ χώρᾳ παρεβιάσθῃ ὁ νόμος, τὰ νικηφόρα ἔθνη εἶνε ἐτι δεσμευμένα ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ. Παρακαλοῦμεν νὰ ἀπαλλάξετε τὸν γερμανικὸν λαὸν ἀπὸ τὸν φόβον, ὅτι εἶνε καταδικασμένος εἰς πολιτικὴν καὶ οἰκονομικὴν καταστροφὴν. Οἱ τοῦ

προσεχούς κεφαλαίου της Ιστορίας δημιουργικοί παράγοντες δὲν πρέπει νὰ ἴνε ἡ δυσπιστία καὶ ἡ ἐκδίκρισις, ἀλλ' ὁ πόθος δικαιοσύνης καὶ συμφιλίωσης καὶ τὸ θάρρος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, ὅστις εἶνε ἡ πολυτιμότερα κληρονομία τῆς κοινῆς χριστιανικῆς παραδόσεως».

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Β. Μ. Βέλλα, 'Ωσὲ. 'Αθήναι. 1947.—Εἰς τὴν σειρὰν τῆς ἐρμηνείας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης μετὰ τὴν πρό μιστοῦ κυκλοφορήσαν ἐρμηνείαν τοῦ βιβλίου τοῦ Ἀμὼς ἐξεδόθη εἰς βραχὺ χρονικὸν διάστημα ἡ ἐρμηνεία τοῦ Ὡσὲ με ἐκτενῆ εἰσαγωγὴν, μεταφράσιν ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ, κείμενον τῶν Ο' καὶ ἀναλυτικὰ ἐρμηνευτικὰ σχόλια. Καὶ τὸν τόμον τοῦτον, ὅστις κυκλοφορεῖ ὡς δεύτερος τῆς ὅλης σειρᾶς, γραμμένον ἀπὸ τὸν καθηγητὴν κ. Β. Βέλλα, χαρακτηρίζει ἡ παμμερῆς, διαφωτιστικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τῶν παντοίων προβλημάτων, τὰ ὁποῖα παρουσιάζει καὶ ἡ προσωπικότης τοῦ Ὡσὲ καὶ τὸ βιβλίον αὐτοῦ. Ἐκ τῆς ὅλης διαπραγματεύσεως τῶν προβλημάτων ὠραία καὶ ἀνάγλυφος παρουσιάζεται ἡ μεγάλη φυσιογνωμία τοῦ προφήτου. Τὸ βιβλίον τοῦ προφήτου τοῦτου μετὰ τὰ τόσα δύσληπτα μέρη του ἀναλύεται καὶ ἐρμηνεύεται ἐν πλάτει, ὥστε νὰ γίνῃ κατανοητὸν ὑπὸ πάντων. Ἡ μεθοδικὴ ἐκθεσις τῶν πραγμάτων, ἡ σαφὴς διατύπωσις τῶν νοημάτων, ἡ ἐντελής γνώσις τῶν συγχρόνων προβλημάτων καὶ ἰδίᾳ ἡ πνοὴ ἡ πνευματικὴ, τὴν ὁποῖαν ὁ μετ' ἐμβριθείας, ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας, ἀλλὰ καὶ ἀγάπης διαπραγματευόμενος τὸ θέμα του συγγραφεὺς δανεῖζεται ἐκ τοῦ προφήτου καὶ ζητεῖ διὰ τοῦ γλαφυροῦ καλάμου του νὰ τὴν μεταδώσῃ καὶ εἰς τὸν ἀναγνώστην, εἶναι τὰ διακρίνοντα τὸν ὠραῖον τοῦτον τόμον σημεία.

Εἴθε ἀπροσκόπτως καὶ ταχέως νὰ χωρήσῃ ἡ ἐκδοσις ὁλοκληροῦ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, διὰ νὰ ἀποκτήσῃ τέλος καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία καὶ ἡ Ὁρθόδοξος Ἑλληνικὴ Θεολογία ἐν συγχρονισμένον ὑπόμνημα εἰς ὁλόκληρον τὴν Παλαιὰν Διαθήκην.

Τ. Toth, Χριστιανικὴ πίστις καὶ ἐπιστήμη.—Μεταφράσις Ἰ. Παναγιωτίδου.—'Αθήναι 1948.

Ἐν ὠραῖον ἅπλοῦν βιβλίον ἐπὶ ἐνὸς ἐκ τῶν σπουδαιότερων προβλημάτων ἐξέδωκεν ἡ Ἀπ. Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον. Μετ' ἅπλοῦν, ἐπαγωγικώτατον ἀλλὰ καὶ πειστικώτατον τρόπον ὁ σ. ἐξετάζει καὶ καθορίζει τὴν σχέσιν τῆς Χριστ. πίστεως πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Μετ' ἄδρᾳ ἐπιχειρήματα, μετ' εὐστοχα παραδείγματα, μετ' ἁλώσαν καταληπτήν, μετ' ἀποφυγὴν παντὸς κουραστικοῦ φόρτου ὁ σ. ζητεῖ νὰ δείξῃ ὅτι ἡ ἐπιστήμη οὐδέποτε δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν χριστ. πίστιν καὶ τὸ πιστοποιεῖ τοῦτο μετ' ἁπλοῦς ἐπιστημῶν, οἱ ὁποῖοι ὅσον βαθύτερον εἰσεχώρου ἐν τὰ μυστήρια τῆς ἐπιστήμης τόσο βαθύτερον ἐπίστευον. Τὸ βιβλίον εἶναι κατὰ τοιοῦτον τρόπον συντεταγμένον, ὥστε εὐχερέστατα νὰ ἀναγινώσκειται καὶ νὰ κατανοῆται ἀπὸ πάντα ἄνθρωπον. Ἰδίως ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι μόλις τώρα ἤρχισαν νὰ ἀντικρύξουν τὴν ἐπιστήμην καὶ οἱ ὁποῖοι εἶναι δυνατόν ἕνεκα τῆς ἀγνοίας τῶν νὰ παραπλανηθοῦν ἀπὸ φωνὰς ἡμιμαθῶν, οἱ ὁποῖοι προβάλλουν ὡς μεγάλης ὀκλής ἐπιστήμονες. Ἡ Ἀπ. Διακονία διὰ τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς προσφέρει μίαν μεγάλην ὑπηρεσίαν εἰς τὴν νεολαίαν, διὰ τὴν ὁποῖαν ἐλλείπουν τὰ κατάλληλα βιβλία. Ἄριστον δὲ ἀνάγνωσμα εἶναι καὶ διὰ τὰ παιδιὰ τῶν ἀνωτέρων Κατηχητικῶν Σχολείων.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Οἰκονόμον Νικόλαον Κατσιμήτρον Λαμίας Αἰδεσ. Ἰωάννην Φατερινάκη Παλαιόκαστρον Κρήτης· Αἰ διευθύνσεις σας ἑτακτοποιήθησαν. **Αἰδεσιμωτάτους Χριστόν Παγάνην** Παιδεμένο, **Κωνσταντ. Βασιλάκη** Λαμίας· Αἰ διευθύνσεις σας ἑτακτοποιήθησαν. Σὰς ἀποστέλλομεν τὰ φύλλα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1948. **Αἰδεσ. Ἰωάννην Φλώρο** Μεγάλῃ Γότιστα· Ἐνεγράφητε. **Οἰκονόμον Γεώργιον Παπαναστασίου** Γρεβενήτιον τὸ φύλλον σὰς ἐστέλλετο εἰς Κλαζιάδες. Ἐφεξῆς στέλλεται εἰς νέαν διεύθυνσιν. Ἰεροσπουδαστὴν **Γεώργιον Ι. Παπαθανασίου** Κόρινθον· Ἐτακτοποιήθη ἡ διεύθυνσις σας. Ἀδυνατοῦμεν νὰ ἀποστεί-

λωμεν τὰ προηγούμενα φύλλα. **Αἰδεσ. Θεόδωρον Μποζίνην** Αἴγιον· Γνωρίζατέ μας τὴν προτέραν σας διεύθυνσιν

= ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ =

2] ΚΛΗΤΗΡΙΟΝ ΕΠΙΚΡΙΜΑ

Καλεῖται ὁ Ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ Ραφτόπουλος ἀγνώστου ἤδη διαμονῆς, ὅπως ἐμφανισθῇ ἐνώπιον ἡμῶν ἐν Διδυμοτείχῳ καὶ ἐν τῇ Ἱ. Μητροπόλει τῆς 26ης Φεβρουαρίου. Ἐ. ἡμέρᾳ Πέμπτη καὶ ὥρα 10 π. μ. ὡς κατηγορούμενος ἐπὶ πρόσαγωγῇ ψευδοῦς τίτλου σπουδῶν, ὑπεξαίρεσις τοῦτου ἐκ τοῦ οἴκειου φακέλλου, ἐγκαταλείψει θέσεως, καταχρήσει χρημάτων, νοσησῶν ἄλλοτριων πραγμάτων καὶ βίῳ ἀντιπίπτοντι τῷ ἱερατικῷ σχήματι.

Ἐν Διδυμοτείχῳ τῆς 16ης Ἰανουαρίου 1948

Ὁ Πρόεδρος

τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Διδυμοτείχου καὶ Ὁρεστιάδος Ἰωακείμ

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΟΜΙΛΙΑΙ

Ἐκάστην Τρίτην 6 1/2 μ.μ. καὶ ἐκάστην Παρασκευὴν 5, 50' σὰς ὁμιλεῖ ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τοῦ Ῥαδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἀθηνῶν. Παρακολουθήσατε τὰς ὁμιλίαις καὶ καταστήσατε αὐτὸ γνωστὸν καὶ εἰς ἄλλους.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

- 1) ΕΚΛΟΓΗ ΕΚ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ (Δρχ. 7.000).
- 2) Τ. ΤΟΤΗ: ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΠΙΣΤΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗ (Μετ' ἀφρασις Παναγιωτίδου Δρ. 3000)
- 3) ΕΙΚΩΝ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΔΕΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑ ΤΑ ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ (Δρχ. 200).
- 4) Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ (Διανέμεται δωρεάν).

α) Ὀλίγα χρυσὰ λόγια σὲ μιὰ ἁμαρτωλῆ

β) Πρὸς τὸν τραυματίαν

γ) Χριστοῦγεννα στὴ φυλακῇ

δ) Ἐπίσημα ἔγγραφα κατὰ τῆς αἰρέσεως τῶν Χιλιστών.

ε) Χιλισταὶ ἢ ψευδομάρτυροι τοῦ Ἰεχωβά.

στ) Ἀπὸ τὰ βασικὰ προβλήματα τῶν νέων.

Ἀποστέλλονται ἐλευθέρα ταχυδρομικῶν τελῶν εἰς πάντα διαβιβάζοντα τὸ ἀντίτιμον εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας. Φιλοθέης 19. Τὰ δωρεὰν παρεχόμενα διανέμονται διὰ τῶν Ἱ. Μητροπόλεων.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ,”

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

† Ὁ Φιλίππων ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

† Ὁ Πολυανῆς ΙΩΑΚΕΙΜ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, Ἀκαδημαϊκός

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΤΡΑΚΗΣ

Ὑφηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Π Σ ΜΑΝΩΛΕΪΣ

Ἐν Ἀθήναις τύποις «Φοῖνικος», Λεωννάτου 4